

INES²³

INTERNATIONAL EARTHQUAKE SYMPOSIUM
ULUSLARARASI DEPREM SEMPOZYUMU

BOOK OF ABSTRACTS

E-Book

INTERNATIONAL EARTHQUAKE SYMPOSIUM

Muş Alparslan University
24-25 MARCH

<http://deprensmpozyumu.alparslan.edu.tr/en>

Published 01.06.2023, Muş, TÜRKİYE

INTERNATIONAL EARTHQUAKE SYMPOSIUM

2023
Muş, TÜRKİYE
24-25 March

BOOK OF ABSTRACTS

SEMPOZYUM ONURSAL BAŞKANI
SYMPOSIUM HONORARY CHAIRMAN

Prof. Dr. Fethi Ahmet POLAT

Rector of Muş Alparslan University

DÜZENLEME KURULU
ORGANISING COMMITTEE

Prof. Dr. Ulaş ÇAYDAŞ

Muş Alparslan University

Assoc. Prof. Dr. Sedat BOZARI

Muş Alparslan University

Assist. Prof. Dr. İskender DÖLEK

Muş Alparslan University

DAVETLİ KONUŞMACILAR
INVITED SPEAKERS

Prof. Dr. Serap NAZLI

Ankara University

Prof. Dr. Kevin LaGRANDEUR

New York Institute of Technology

Dr. Tuğçe BASER

Civil & Environmental Engineering Illinios University

Dr. Özgün Alp NUMANOĞLU

Geotechnical Engineer at Schnabel Engineering

BİLİM KURULU
SCIENCE COMMITTEE

Prof. Dr. Abdussamet ARSLAN

Gazi University

Prof. Dr. Aydın BÜYÜKSARAÇ

Çanakkale Onsekiz Mart University

Prof. Dr. Calibe KOÇ TAŞGIN

Fırat University

Prof. Dr. Ercan AKSOY

Fırat University

Prof. Dr. Fethullah ARIK

Konya Teknik University

Prof. Dr. Fuat KÖKSAL

Yozgat Bozok University

Prof. Dr. Gülcan BOZKAYA

Pamukkale University

Prof. Dr. Halil KUMSAR

Pamukkale University

Prof. Dr. Hasan ÇELİK

Fırat University

Prof. Dr. Hasan SÖZBİLİR

Dokuz Eylül University

Prof. Dr. Leyla KALENDER

Fırat University

Prof. Dr. Melahat BEYARSLAN

Fırat University

Prof. Dr. Mustafa KORKANÇ

Niğde Ömer Halisdemir University

Prof. Dr. Ömer Faruk ALTUNÇ	Muş Alparslan University
Prof. Dr. Şükrü ERSOY	Yıldız Teknik University
Doç. Dr. Alper GÜRBÜZ	Niğde Ömer Halisdemir University
Doç. Dr. Alaaddin VURAL	Gümüşhane University
Doç. Dr. Ayça KARTAL	Muş Alparslan University
Doç. Dr. Ayşe Didem KILIÇ	Fırat University
Doç. Dr. Ayşe ORHAN	Nevşehir University
Doç. Dr. Azad Sağlam SELÇUK	Yüzüncü Yıl University
Doç. Dr. Çağlar ÖZER	Atatürk University
Doç. Dr. Eren PAMUK	MTA
Doç. Dr. Güllü KIRAT	Yozgat Bozok University
Doç. Dr. Müge AKIN	Abdullah Gül University
Doç. Dr. Sedat BOZARI	Muş Alparslan University
Doç. Dr. Sümeyra BURAN	University of Florida
Doç. Dr. Tahir GÖNEN	Uşak University
Doç. Dr. Berna Yavuz PEHLIVANLI	Yozgat Bozok University
Doç. Dr. Ali KAYA	Pamukkale University
Doç. Dr. Özlem Öztekin OKAN	Fırat University
Dr. Öğr. Üyesi Abdulhakim ZEYBEK	Muş Alparslan University
Dr. Öğr. Üyesi Abdulmecit YILDIRIM	Muş Alparslan University
Dr. Öğr. Üyesi Alican KOP	Kahramanmaraş Sütçü İmam University
Dr. Öğr. Üyesi Cihat İÇYER	Muş Alparslan University
Dr. Öğr. Üyesi Erdem BAYRAK	Atatürk University
Dr. Öğr. Üyesi Fatih ŞEVGİN	Muş Alparslan University
Dr. Öğr. Üyesi Hikmet TUTAR	Muş Alparslan University
Dr. Öğr. Üyesi İskender DÖLEK	Muş Alparslan University
Dr. Öğr. Üyesi Kenan AKBAYRAM	Bingöl University
Dr. Öğr. Üyesi Melek URAL	Fırat University
Dr. Öğr. Üyesi Selman ASLAN	Muş Alparslan University
Dr. Öğr. Üyesi Semra KİYE	Muş Alparslan University
Dr. Öğr. Üyesi Tuncay POLAT	Erzincan University
Dr. Öğr. Üyesi Ceren Cennet ÇAVUŞ	Muş Alparslan University
Dr. Öğr. Üyesi Müge Elif ORAKOĞLU	Fırat University
Dr. Öğr. Üyesi Özlem ERDEM	Munzur University
Dr. Ana Gabriela HARO	Universidad de Las Fuerzas Armadas
Dr. Çağdaş DEDEOĞLU	Yorkville University
Dr. Cemile Öztürk AKCA	Gazi University
Dr. Ceren AĞIN	Muş Alparslan University
Dr. Chang DAN	Sun Yat-sen University

Dr. Cihandar HASANHANOĞLU	Başkent University
Dr. Diego SOSA	Escuela Politecnica Naciona
Dr. Ekaterina KRAVCHENKO	Sun Yat-sen University
Dr. Emrah TAŞDEMİR	Bilecik Şeyh Edebali University
Dr. Erdem BAYRAK	Erzurum Teknik University
Dr. Erkan KARAKOYUN	Muş Alparslan University
Dr. Fuat ŞAROĞLU	Jeolojik Mirası Koruma Derneği
Dr. Güneş MUTLU AVİNÇ	Muş Alparslan University
Dr. Huang XING	Sichan Agricultural University
Dr. Hüseyin Çağdaş ASLAN	Yalova University
Dr. Kemal SÜLÜK	Muş Alparslan University
Dr. Liyang WANG	Railway Engineering Research Institue
Dr. Mehmet Alper ÇANKAYA	İzmir Katip Çelebi University
Dr. Thejesh Kumar GARALA	Geotechnical Consultant
Dr. Tuğçe BASER	Civil & Environmental Engineering Illinios
Dr. Wang TENGFEI	Southwest Jiantong University
Dr. Ziyad ABUNADA	Coastal Marine Ecosystems Research Centre
Dr. Aliasger E. HAIDERALI	Ceng MICE UK Registered Ground
Dr. Özgün Alp NUMANOĞLU	Geotechnical Engineer at Schnabel Engineering
Öğr. Gör. Ahmet DANIŞ	Kütahya Dumlupınar University
Öğr. Gör. Bülent BULDU	Kütahya Dumlupınar University
Öğr. Gör. Dr. Sacit MUTLU	Yüzüncü Yıl University
Öğr. Gör. Dr. Tuba TATAR	Sakarya University
Öğr. Gör. Gökhan EL	Tokat Gaziosmanpaşa University

SEKRETERYA

SECRETARIAT

Dr. Yasin İNAĞ

Muş Alparslan Üniversitesi

MUŞ ALPARSLAN UNIVERSITY
INTERNATIONAL EARTHQUAKE SYMPOSIUM
ONLINE PROGRAMME
24 – 25 MARCH 2023
Muş/Türkiye

1. Day 24 March

TIME	SESSIONS	VIRTUAL MEETING ROOM
09:45 – 11:00	OPENING/ AÇILIŞ SPEAKERS Assoc. Prof. Dr. Sedat BOZARI / Chair Prof. Dr. Hasan SÖZBİLİR/ Dokuz Eylül University Prof. Dr. Serap NAZLI/Ankara University Prof. Dr. Kürşat Esat ALYAMAÇ/ AFAD, Director of Disaster Research Center Prof. Dr. Fethi Ahmet POLAT / Rector of Muş Alparslan University	https://meet.google.com/cso-ewuu-onq
11:00 - 12:00	RELIGION AND PHILOSOPHY / DİN ve FELSEFE Moderator: Assist. Prof. Dr. Cennet Ceren ÇAVUŞ <ul style="list-style-type: none">• <i>Online Psychological Services in Disaster, Crisis and Trauma: Offering Psycho-Social Support/ Semra KİYE</i>• <i>Çağdaş İslâm Düşünürlerinde Depremın Ontolojisine Dair Yaklaşımlar: Sezai Karakoç ve Akif Emre Örneği/ İzzet GÜLAÇAR</i>• <i>Jeo-Teoloji: Kognitif Dinler Tarihi Perspektifinde Deprem Sonrası Dindar- Tanrı Dikotomisi/ Mustafa ALICI</i>• <i>Zilzâl Süresi Tefsiri Bağlamında Kur'ân Muhtevasında Deprem ve Tabii Âfetlerin Yeri/ İsa KANİK</i>• <i>Deprem Manasındaki Zilzal Süresinin İntibahları/ Eşref İNAN</i>	https://meet.google.com/gvh-jpfv-gnw
13:00 – 14:00	ENVIRONMENTAL ENGINEERING / ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ Moderator: Dr. Erkan KARAKOYUN <ul style="list-style-type: none">• <i>Kahramanmaraş Depremleri Sebebiyle Yeraltı Suları ve Yüzey Sularında Meydana Gelebilecek Hidrojeokimyasal, Hidrojeolojik ve Hidrolojik Değişimlere ait Olası Senaryolar/ Hacer DÜZEN</i>• <i>6 Şubat Kahramanmaraş Depremleri ile Oluşan Kütle Hareketlerine Bir Örnek: Tepehan Heyelanı/ İskender DÖLEK</i>• <i>Kızılırmak Havzası Barajlarının Kuraklığa Etkisi/ Ahmet Buğra CAN</i>• <i>Earthquake Damages Occuring in the Arch Systems of the Historical Buildings and Importance of Tie-Rods Usage/ Furkan BİRDAL</i>	https://meet.google.com/sjn-znxk-azm
14:00 – 15:00	ECONOMICS AND BUSINESS / İKTİSAT ve İŞLETME Moderators: Prof. Dr. Ömer Faruk ALTUNÇ/ Assist. Prof. Dr. Abdulmecit YILDIRIM <ul style="list-style-type: none">• <i>TR63 Bölgesindeki Enformel Emek Piyasasında Güvencesiz İstihdam ve Depremın Olası Olumsuz Yansımaları/ Ayşe Nur ÇİFTÇİ</i>• <i>Olası Bir Depremde Sağlık Sistemi Dayanıklılığının Değerlendirilmesi, İstanbul Örneği/ Gülay EKİNCİ</i>	https://meet.google.com/aoa-spkn-ccc
15:00 - 16:00	COMMUNICATION / İLETİŞİM Moderator: Assist. Prof. Dr. Abdulsamet GÜNEK <ul style="list-style-type: none">• <i>Yeni Medya Araçlarının Doğal Afetlere Karşı Toplum Bilinçlendirmesi Youtube Örneği/ Barış KILINÇ</i>• <i>Deprem Sonrası Arama-Kurtarma Çalışmalarında Film Ekipmanlarının Kullanımı ve Önemi/ Yunus NAMAZ</i>• <i>Deprem Sonrası Sosyal Medya Kullanımının İkincil Travma ve Ontolojik İyi Oluşla İlişkisi/ Çiğdem ŞEN TEPE</i>• <i>Redesigning Social Media Platforms Against Disasters; The Example of Twitter/ Ferit ÇAĞIL</i>	https://meet.google.com/vgo-xqby-eji
16:00 - 17:00	PSYCHOLOGY / PSİKOLOJİ Moderator: Assist. Prof. Dr. Semra KİYE <ul style="list-style-type: none">• <i>Deprem Stresiyle Baş Etme Stratejileri ve Uyku Kalitesinin İncelenmesi/ Çiğdem ŞEN TEPE</i>• <i>Afet Sonrası Psikolojik Belirtiler: Sahada Bizi Ne Bekliyor?/ Zekeriya ÇAM</i>• <i>Travma Sonrası Büyüme ve Travma Sonrası Yıpranma Ölçekleri Kısa Formlarının Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi/ Nuri TÜRK</i>• <i>Experiences of Mental Health Specialists Working with Children After the Earthquake: Experience Sharing with Fairy Tales and Games/ Ebru GÜÇ</i>	https://meet.google.com/nku-xjpp-rqj
17:00 - 18:00	EDUCATIONAL SCIENCES / EĞİTİM BİLİMLERİ Moderator: Assoc. Prof. Dr. Ayça KARTAL <ul style="list-style-type: none">• <i>Depremlerden Dolayı Öğrencilerin Eğitim Öğretim Sürecine Yönelik Görüşlerinin Alınması/ Salih GÜLEN</i>• <i>Deprem Sonrası Psikolojik İlk Yardım: Ne Söylenmeli? Ne Yapmalı? Nasıl Davranmalı?/ Zekeriya ÇAM</i>	https://meet.google.com/hxt-haoa-gns

	<ul style="list-style-type: none"> • Depreme Hazır Olmak: Afet Yönetiminde Üniversitelerin Rolü/ Cennet Ceren ÇAVUŞ • Üniversite Öğrencilerinin Depremlere İlişkin Metaforik Algıları/ Canan Demir YILDIZ 	
2. Day 25 March		
TIME	SESSIONS	VIRTUAL MEETING ROOM
10:00 - 11:00	<p style="text-align: center;">FOOD SAFETY / GIDA GÜVENLİĞİ Moderator: Dr. Kemal SÜLÜK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afet Bölgelerinde Gıda Güvenliğinin Sağlanması/ Necattin Cihat İCİYER • Doğal Afetler Sonrası Elektrik Enerji Üretim-Tüketim Analizi ve Devamlılığın Sağlanması/ Mehmet ÇEÇEN • Deprem Sonrası Temel İnsan İhtiyaçlarının Sağlanması ve Sorunların Giderilmesi/ Gülşen ULAŞ KARAAHMETOĞLU • <i>Nutritional Problems and Interventions Occurring in Earthquake</i>/ Neslihan YILDIZ KÜÇÜK 	https://meet.google.com/sgd-syob-ycd
	<p style="text-align: center;">URBAN AND REGIONAL PLANNING / ŞEHİR ve BÖLGE PLANLAMA Moderators: Assist. Prof. Dr. Selman ASLAN & Dr. Ceren AĞIN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deprem Bölgesinde Bulunan Betonarme Binanın Zemin Sınıflarına Göre Analizi/ Zehra Ertosun KARABULUT • Hititler Zamanında Anadolu'da Yaşanan Depremler ve İzleri/ Hülya KAYA HASDEMİR • Bitlis ve Çevresinin Deprem Bölgelendirme Haritasının Hazırlanması ve Deneysel İvme Azalım İlişkisinin Kurulması/ Mehmet Sait ERÇEK • <i>Investigation of Earthquake Damages of Prefabricated Reinforced Concrete Factory Structures in Kilis After Kahramanmaraş Earthquake with Non-Destructive Method and Observation</i>/ Muhammet KARABULUT 	
11:00 - 12:00	<p style="text-align: center;">ARCHITECTURE / MİMARLIK Moderator: Dr. Güneş MUTLU AVİNÇ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Depremden Etkilenen Bölgelerindeki Hasar Tespit Çalışmalarının Değerlendirilmesi/ M. Ömer ŞENER • Eskiçağda Deprem Mimari ve Sosyolojik Etkisi/ Rümeysa KAYNAK • <i>Earthquake Effects as a Conservation Problem in Adobe Buildings</i>/ Tuba Nur OLĞUN • <i>Damages Caused by Earthquakes to Underground Spaces, Transportation Tunnels and Measures to be Taken, A Sample Study Erkenek and Aşık Mahsuni Şerif Tunnel</i>/ Gökhan KÜLEKÇİ 	https://meet.google.com/bhv-zhjb-phz
	<p style="text-align: center;">SOCIOLOGY / SOSYOLOJİ Moderators: Assist. Prof. Dr. Necattin Cihat İCİYER & Assist. Prof. Dr. Cennet Ceren ÇAVUŞ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Depremlerle Mücadelede Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü/ İskender YILDIRIM • Deprem ve “Öteki”: Kahramanmaraş Depremi Sonrası Suriyeliler ve Sosyal Hizmetin Yapabilirlikleri/ Adem KILIÇ • <i>Psychological Traumas and the Effect of Visuals: The Case of the Kahramanmaraş Earthquake</i>/ Semra KİYE 	
13:00 - 14:00	<p style="text-align: center;">GEOLOGY / JEOLJİ Moderator: Assist. Prof. Dr. İskender DÖLEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Süreyyabey Barajı Dolusavak Kazı Şevlerinde Yaşanan Zemin Hareketlerinin Analizi/ Davut YILMAZ • <i>Mineral Deposits in the Eastern Anatolia Fault Zone (Dafz)</i>/ Güllü KIRAT • <i>A Geographical Overview of the Earthquake Potential of the City of Malatya</i>/ Ramazan SEVER • <i>Geotectonics, Earthquake and Mineral Deposits: The North Anatolian Fault Zone</i>/ Alaaddin VURAL 	https://meet.google.com/gqp-egwz-fzz
	<p style="text-align: center;">KEYNOTE SPEECHES Assist. Prof. Dr. Abdulkakim ZEYBEK/ Moderator Assoc. Prof. Dr. Sümeyra BURAN/ Chair</p> <p style="text-align: center;">Geotechnical Problems Caused by the 2023 Kahramanmaraş</p> <p style="text-align: center;">Dr. Tuğçe BASER Civil & Environmental Engineering Illinois University</p> <p style="text-align: center;">Dr. Özgün Alp Numanoğlu Geotechnical Engineer at Schnabel Engineering</p> <p style="text-align: center;">Promising Emerging Technologies</p> <p style="text-align: center;">Prof. Kevin LaGrandeur New York Institute of Technology & Institute of Ethics for Emerging Technologies</p>	
14:00 - 15:00	<p style="text-align: center;">GEOTECHNICAL ENGINEERING / JEOTEKNİK MÜHÜR Moderator: Assist. Prof. Dr. İskender DÖLEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Süreyyabey Barajı Dolusavak Kazı Şevlerinde Yaşanan Zemin Hareketlerinin Analizi/ Davut YILMAZ • <i>Mineral Deposits in the Eastern Anatolia Fault Zone (Dafz)</i>/ Güllü KIRAT • <i>A Geographical Overview of the Earthquake Potential of the City of Malatya</i>/ Ramazan SEVER • <i>Geotectonics, Earthquake and Mineral Deposits: The North Anatolian Fault Zone</i>/ Alaaddin VURAL 	https://meet.google.com/gqp-egwz-fzz
	<p style="text-align: center;">KEYNOTE SPEECHES Assist. Prof. Dr. Abdulkakim ZEYBEK/ Moderator Assoc. Prof. Dr. Sümeyra BURAN/ Chair</p> <p style="text-align: center;">Geotechnical Problems Caused by the 2023 Kahramanmaraş</p> <p style="text-align: center;">Dr. Tuğçe BASER Civil & Environmental Engineering Illinois University</p> <p style="text-align: center;">Dr. Özgün Alp Numanoğlu Geotechnical Engineer at Schnabel Engineering</p> <p style="text-align: center;">Promising Emerging Technologies</p> <p style="text-align: center;">Prof. Kevin LaGrandeur New York Institute of Technology & Institute of Ethics for Emerging Technologies</p>	
15:00 - 16:00	<p style="text-align: center;">KEYNOTE SPEECHES Assist. Prof. Dr. Abdulkakim ZEYBEK/ Moderator Assoc. Prof. Dr. Sümeyra BURAN/ Chair</p> <p style="text-align: center;">Geotechnical Problems Caused by the 2023 Kahramanmaraş</p> <p style="text-align: center;">Dr. Tuğçe BASER Civil & Environmental Engineering Illinois University</p> <p style="text-align: center;">Dr. Özgün Alp Numanoğlu Geotechnical Engineer at Schnabel Engineering</p> <p style="text-align: center;">Promising Emerging Technologies</p> <p style="text-align: center;">Prof. Kevin LaGrandeur New York Institute of Technology & Institute of Ethics for Emerging Technologies</p>	https://meet.google.com/jcv-jdcf-oct
	<p style="text-align: center;">KEYNOTE SPEECHES Assist. Prof. Dr. Abdulkakim ZEYBEK/ Moderator Assoc. Prof. Dr. Sümeyra BURAN/ Chair</p> <p style="text-align: center;">Geotechnical Problems Caused by the 2023 Kahramanmaraş</p> <p style="text-align: center;">Dr. Tuğçe BASER Civil & Environmental Engineering Illinois University</p> <p style="text-align: center;">Dr. Özgün Alp Numanoğlu Geotechnical Engineer at Schnabel Engineering</p> <p style="text-align: center;">Promising Emerging Technologies</p> <p style="text-align: center;">Prof. Kevin LaGrandeur New York Institute of Technology & Institute of Ethics for Emerging Technologies</p>	
16:00 - 17:00	<p style="text-align: center;">KEYNOTE SPEECHES Assist. Prof. Dr. Abdulkakim ZEYBEK/ Moderator Assoc. Prof. Dr. Sümeyra BURAN/ Chair</p> <p style="text-align: center;">Geotechnical Problems Caused by the 2023 Kahramanmaraş</p> <p style="text-align: center;">Dr. Tuğçe BASER Civil & Environmental Engineering Illinois University</p> <p style="text-align: center;">Dr. Özgün Alp Numanoğlu Geotechnical Engineer at Schnabel Engineering</p> <p style="text-align: center;">Promising Emerging Technologies</p> <p style="text-align: center;">Prof. Kevin LaGrandeur New York Institute of Technology & Institute of Ethics for Emerging Technologies</p>	https://meet.google.com/jcv-jdcf-oct
	<p style="text-align: center;">KEYNOTE SPEECHES Assist. Prof. Dr. Abdulkakim ZEYBEK/ Moderator Assoc. Prof. Dr. Sümeyra BURAN/ Chair</p> <p style="text-align: center;">Geotechnical Problems Caused by the 2023 Kahramanmaraş</p> <p style="text-align: center;">Dr. Tuğçe BASER Civil & Environmental Engineering Illinois University</p> <p style="text-align: center;">Dr. Özgün Alp Numanoğlu Geotechnical Engineer at Schnabel Engineering</p> <p style="text-align: center;">Promising Emerging Technologies</p> <p style="text-align: center;">Prof. Kevin LaGrandeur New York Institute of Technology & Institute of Ethics for Emerging Technologies</p>	
17:00 - 18:30	<p style="text-align: center;">KEYNOTE SPEECHES Assist. Prof. Dr. Abdulkakim ZEYBEK/ Moderator Assoc. Prof. Dr. Sümeyra BURAN/ Chair</p> <p style="text-align: center;">Geotechnical Problems Caused by the 2023 Kahramanmaraş</p> <p style="text-align: center;">Dr. Tuğçe BASER Civil & Environmental Engineering Illinois University</p> <p style="text-align: center;">Dr. Özgün Alp Numanoğlu Geotechnical Engineer at Schnabel Engineering</p> <p style="text-align: center;">Promising Emerging Technologies</p> <p style="text-align: center;">Prof. Kevin LaGrandeur New York Institute of Technology & Institute of Ethics for Emerging Technologies</p>	https://meet.google.com/jcv-jdcf-oct
	<p style="text-align: center;">KEYNOTE SPEECHES Assist. Prof. Dr. Abdulkakim ZEYBEK/ Moderator Assoc. Prof. Dr. Sümeyra BURAN/ Chair</p> <p style="text-align: center;">Geotechnical Problems Caused by the 2023 Kahramanmaraş</p> <p style="text-align: center;">Dr. Tuğçe BASER Civil & Environmental Engineering Illinois University</p> <p style="text-align: center;">Dr. Özgün Alp Numanoğlu Geotechnical Engineer at Schnabel Engineering</p> <p style="text-align: center;">Promising Emerging Technologies</p> <p style="text-align: center;">Prof. Kevin LaGrandeur New York Institute of Technology & Institute of Ethics for Emerging Technologies</p>	

İÇİNDEKİLER/CONTENT

JEO-TEOLOJİ: KOGNİTİF DİNLER TARİHİ PERSPEKTİFİNDE DEPREM SONRASI DİNDAR-TANRI DİKOTOMİSİ Mustafa ALICI	1
KAHRAMANMARAŞ DEPREMİ SONRASI KİLİS İLİNDEKİ PREFABRİK BETONARME FABRİKA YAPILARININ TAHRİBATSIZ YÖNTEM VE GÖZLEMSEL OLARAK DEPREM HASARLARININ İNCELENMESİ Muhammet KARABULUT, Murat ÇAVUŞLU	2
YENİ MEDYA ARAÇLARININ DOĞAL AFETLERE KARŞI TOPLUMU BİLİNÇLENDİRMESİ YOUTUBE ÖRNEĞİ Barış KILINÇ, Ferit ÇAĞIL	3
SOSYAL MEDYA PLATFORMLARININ AFETLERE KARŞI YENİDEN DİZAYN EDİLMESİ; TWİTTER ÖRNEĞİ Ferit ÇAĞIL, Barış KILINÇ	4
BİTLİS VE ÇEVRESİNİN DEPREM BÖLGELENDİRME HARİTASININ HAZIRLANMASI VE DENEYSEL İVME AZALIM İLİŞKİSİNİN KURULMASI Mehmet Sait ERCEK, Aydın BÜYÜKSARAÇ	5
DEPREMLERDEN DOLAYI ÖĞRENCİLERİN EĞİTİM ÖĞRETİM SÜRECİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN ALINMASI Teymur EROL, Salih GÜLEN	6
6 ŞUBAT KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİ İLE OLUŞAN KÜTLE HAREKETLERİNE BİR ÖRNEK: TEPEHAN HEYELANI İskender DÖLEK, Abdulkakim ZEYBEK, Hikmet TUTAR, Taygun UZELLİ, İsmail EGE, Ömer ÇELİK	7
DEPREMDEN ETKİLENEN BÖLGELERDEKİ HASAR TESPİT ÇALIŞMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ Muhammed Ömer ŞENER, Nusret BOZKURT	9
DEPREM SONRASI TEMEL İNSAN İHTİYAÇLARININ SAĞLANMASI VE SORUNLARIN GİDERİLMESİ Gülşen ULAŞ KARAAHMETOĞLU	10
AFET, KRİZ VE TRAVMALARDA ÇEVİRİMİÇİ PSİKOLOJİK HİZMETLER: PSİKO-SOSYAL DESTEKLERİN SUNULMASI Semra KİYE	11
DEPREME HAZIR OLMAK: AFET YÖNETİMİNDE ÜNİVERSİTELERİN ROLÜ Cennet Ceren ÇAVUŞ	12
DEPREM BÖLGESİNDE BULUNAN BETONARME BİNANIN ZEMİN SINIFLARINA GÖRE ANALİZİ Zehra ERTOSUN KARABULUT	13
DEPREMLERDE ORTAYA ÇIKAN BESLENME SORUNLARI VE MÜDAHALELERİ Neslihan YILDIZ KÜÇÜK	14
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DEPREMLERE İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI Canan DEMİR YILDIZ, Esra DEMİR ÖZTÜRK	15
KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİ SEBEBİYLE YERALTISULARI VE YÜZEY SULARINDA MEYDANA GELEBİLECEK HİDROJEOKİMYASAL HİDROJEOLOJİK VE HİDROLOJİK DEĞİŞİMLERE AİT OLASI SENARYOLAR Hacer DÜZEN	16
DOĞU ANADOLU FAY ZONUNDAKİ (DAFZ) MADEN YATAKLARI Güllü KIRAT, Alaaddin VURAL	17
PSİKOLOJİK TRAVMALAR VE GÖRSELLERİN ETKİSİ: KAHRAMANMARAŞ DEPREMİ ÖRNEĞİ Semra KİYE	19

MALATYA KENTİNİN DEPREM POTANSİYELİNE COĞRAFİ BİR BAKIŞ Ramazan SEVER	20
ZİLZÂL SÜRESİ TEFSİRİ BAĞLAMINDA KUR'ÂN MUHTEVASINDA DEPREM VE TABİİ ÂFETLERİN YERİ İsa KANİK	21
OLASI BİR DEPREMDE SAĞLIK SİSTEMİ DAYANIKLILIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ İSTANBUL ÖRNEĞİ Gülay EKİNCİ, Mustafa Hakan YILMAZTÜRK, Merve KOÇ, Aysun DANAYİYEN	22
HİTİTLER ZAMANINDA ANADOLU'DA YAŞANAN DEPREMLER VE İZLERİ Hülya KAYA HASDEMİR	23
JEOTEKTONİK, DEPREM VE MADEN YATAKLARI: KUZEY ANADOLU FAY ZONU Alaaddin VURAL, Güllü KIRAT	24
DEPREMLERLE MÜCADELEDE SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ ROLÜ İskender YILDIRIM	26
ESKİÇAĞDA DEPREMİN MİMARİ VE SOSYOLOJİK ETKİSİ Rümeysa KAYNAK	28
DEPREM SONRASI ARAMA-KURTARMA ÇALIŞMALARINDA FİLM EKİPMANLARININ KULLANIMI VE ÖNEMİ Yunus NAMAZ	29
AFET BÖLGELERİNDE GIDA GÜVENLİĞİNİN SAĞLANMASI Necattin Cihat İÇYER, Fatih BOZKURT	30
DEPREM MANASINDAKİ ZİLZAL SÜRESİNİN İNTİBAHLARI Eşref İNAN	31
DEPREM VE "ÖTEKİ": KAHRAMANMARAŞ DEPREMİ SONRASI SURİYELİLER VE SOSYAL HİZMETİN YAPABİLİRLİKLERİ Adem KILIÇ	32
TARİHİ YAPI KEMER SİSTEMLERİNDE DEPREM ETKİSİNDE OLUŞABİLECEK HASARLAR VE GERGİ ÇUBUK KULLANIMININ ÖNEMİ Furkan BİRDAL, Taha DEMİRCİ	33
TRAVMA SONRASI BÜYÜME VE TRAVMA SONRASI YIPRANMA ÖLÇEKLERİ KISA FORMLARININ PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ Nuri TÜRK, Hasan BATMAZ	35
DEPREM SONRASI ÇOCUKLARLA ÇALIŞAN RUH SAĞLIĞI UZMANLARININ DENEYİMLERİ: MASAL VE OYUNLARLA İLGİLİ DENEYİM PAYLAŞIMLARI Bircan KIRLANGIÇ ŞİMŞEK, Ebru GÜÇ, Berna ARAPASLAN, Özlem GÜNDÜZ	36
ÇAĞDAŞ İSLÂM DÜŞÜNÜRLERİNDE DEPREMİN ONTOLOJİSİNE DAİR YAKLAŞIMLAR: SEZAI KARAKOÇ VE AKİF EMRE ÖRNEĞİ İzzet GÜLAÇAR	37
KIZILIRMAK HAVZASI BARAJLARININ KURAKLIĞA ETKİSİ Ahmet Buğra CAN, Davut YILMAZ	38
KERPİÇ YAPILARDA KORUMA SORUNU OLARAK DEPREM ETKİLERİ Tuba Nur OLGÜN, Müjgan KARATOSUN	39
TR63 BÖLGESİNDEKİ ENFORMEL EMEK PİYASASINDA GÜVENCESİZ İSTİHDAM VE DEPREMİN OLASI OLUMSUZ YANSIMALARI Ayşe Nur ÇİFTÇİ	41

DEPREM SONRASI SOSYAL MEDYA KULLANIMININ İKİNCİL TRAVMA VE ONTOLOJİK İYİOLUŞLA İLİŞKİSİ Çiğdem ŞEN TEPE, Gülgün DURAT	42
DOĞAL AFETLER SONRASI ELEKTRİK ENERJİ ÜRETİM-TÜKETİM ANALİZİ VE DEVAMLILIĞIN SAĞLANMASI Mehmet ÇEÇEN	43
DEPREMLERİN YERALTI BOŞLUKLARINA, ULAŞIM TÜNELLERİNE VERDİĞİ ZARARLAR VE ALINABİLECEK ÖNLEMLER, ÖRNEK BİR ÇALIŞMA ERKENEK VE AŞIK MAHSUNİ ŞERİF TÜNELİ Gökhan KÜLEKÇİ, Alaaddin VURAL	44
SÜREYYABEY BARAJI DOLUSAVAK KAZI ŞEVLERİNDE YAŞANAN ZEMİN HAREKETLERİNİN ANALİZİ Davut YILMAZ <i>Unpublished</i>	45
DEPREM STRESİYLE BAŞ ETME STRATEJİLERİ VE UYKU KALİTESİNİN İNCELENMESİ Çiğdem ŞEN TEPE, Tuba DAĞ, Gülgün DURAT	46
DEPREM SONRASI PSİKOLOJİK İLK YARDIM: NE SÖYLEMELİ? NE YAPMALI? NASIL DAVRANMALI? Zekeriya ÇAM	47
AFET SONRASI PSİKOLOJİK BELİRTİLER: SAHADA BİZİ NE BEKLİYOR? Zekeriya ÇAM	48

ÖZETLER
ABSTRACTS

JEO-TEOLOJİ: KOGNİTİF DİNLER TARİHİ PERSPEKTİFİNDE DEPREM SONRASI DİNDAR-TANRI DİKOTOMİSİ

Mustafa ALICI^{1*}

¹*Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Dinler Tarihi ABD, Erzincan/ TÜRKİYE*

**malici@erzincan.edu.tr*

ÖZET

Dinlerin kutsal dini metinlerinde doğal afetler (özellikle yıkıcı depremler), ana hatlarıyla dinamik dünyevi fenomenleri olarak “kozmetik uyarılar” veya fiziksel cezalar olarak insanlara katı dini emir ve mesajlar iletmek için özel olarak tasarlanmıştır. Bilhassa politeist dinlerin yıkıcı güçleri bir yana monotheist dinlerdeki amaç, muazzam ve eşsiz ilahi gücün etki, bilgi ve kontrolü altında toplumun ve bireylerin ibadet ve eylemlerini iyimser anlamda tüm açıklığı ile sürekliliğini izhar etmek veya kötümser anlamda inananlar üzerindeki ilahi kudreti hissettirmektir. Ancak tüm geleneklerde ilahi kudretin izhar veya tecelli alanı olan “olgun doğanın muazzam enerjisinin” nasıl kullanıldığı Dinler Tarihinde önemli bir sorun olmuştur.

Tebliğimizde bilhassa çağdaş dönem Dinler Tarihi kaynaklarını kullanarak antik devirlerden postmodern döneme kadar dinlerin depremle ilgili öğretilerini özetledikten sonra özellikle depremde veya deprem yaşaması muhtemel dindarların dini verilerden hareketle dinlerin ilam, onarım, iyileştirme, ceza, lanetlenme, ilahi gazap gibi metafizik uyarı aygıtlarını tarihsel fenomenolojik düzlemde incelemek niyetindeyiz. Özellikle postmodern perspektiften “enkaz bedenler”, “çöküntü içindeki dindarlık” gibi olumsuz durumlar karşısında “zinde vicdan” ve “bocalamayan öz bilinç” gibi yapıcı yeni kognitif din bilimi kavramlarını değerlendireceğiz.

Anahtar Kelimeler: Dinler Tarihi, Kognitif Yaklaşım, Deprem, Jeo-teoloji, Kognitif Din Bilimi, Postmodernizm

KAHRAMANMARAŞ DEPREMİ SONRASI KİLİS İLİNDEKİ PREFABRİK BETONARME FABRİKA YAPILARININ TAHRİBATSIZ YÖNTEM VE GÖZLEMSEL OLARAK DEPREM HASARLARININ İNCELENMESİ

Muhammet KARABULUT^{1*}, Murat ÇAVUŞLU¹

¹*Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, 67100, Zonguldak/TÜRKİYE*

**karabulut@beun.edu.tr*

ÖZET

06 Şubat tarihli meydana gelen 7.7 Mw ve 7.6 Mw büyüklüğündeki Kahramanmaraş Pazarcık merkez üssü depremlerinin ardından Türkiye'nin 11 ilinde felaket boyutunda can ve mal kayıpları yaşanmıştır. Bu depremler sonrasında etkilenen 11 ilde binaların hasar dereceleri değerlendirilmeye başlanmıştır. Bu depremlerden etkilenen 11 ilden biri olan Kilis ili içerisindeki fabrika yapıları, prefabrik betonarme makaslardan oluşan özel yapılardır. Fabrika yapılarının çok büyük açıklıklara sahip olması sebebiyle statik ve deprem durumları açısından özenle projelendirilip imal edilmesi gerekmektedir. Özellikle büyük ve yıkıcı depremlerden sonra devasa kesitli taşıyıcı elemanlara sahip fabrika yapılarının yapısal durumu titizlikle incelenip değerlendirilmelidir. Bu çalışmada, Kilis ilindeki prefabrik betonarme fabrika yapılarının deprem hasarları tahribatsız ve gözlemsel olarak incelenmiştir. İlk olarak en büyüğü yaklaşık 11000 m² alana sahip olan 5 farklı fabrika yapısındaki deprem hasarları gözlemsel olarak değerlendirilmiştir. Çelik çatı, betonarme makas, kolonlar ve duvarlardaki deprem hasarları ve tahribatları belirlenmiştir. Birleşim ve bağlantı detayları irdelenmiştir. Daha sonra Schmidt çekici kullanarak yapılardaki kolonlardan tahribatsız yöntemle beton basınç dayanımları elde edilmiştir. Elde edilen sonuçlar ve bulgular değerlendirilerek Kilis ilindeki fabrika yapılarının deprem hasar ve mevcut durumları ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Beton Basınç Dayanımı, Kahramanmaraş Depremi, Özel Yapılar, Prefabrik Betonarme Yapılar, Schmidt Çekici

INVESTIGATION OF EARTHQUAKE DAMAGES OF PREFABRICATED REINFORCED CONCRETE FACTORY STRUCTURES IN KILIS AFTER KAHRAMANMARAŞ EARTHQUAKE WITH NON-DESTRUCTIVE METHOD AND OBSERVATION

ABSTRACT

Following the Kahramanmaraş Pazarcık epicenter earthquakes with a magnitude of 7.7 Mw and 7.6 Mw that occurred on February 06, catastrophic loss of life and property occurred in 11 provinces of Turkey. After these earthquakes, the damage degrees of buildings in 11 cities affected by Kahramanmaraş earthquakes were started to be evaluated. Kilis is one of these provinces that suffered the most in the Kahramanmaraş earthquake. The factory buildings in Kilis are special structures consisting of prefabricated reinforced concrete trusses. Since the factory structures have very large openings, they must be carefully designed and manufactured in terms of static and earthquake situations. Especially after major and destructive earthquakes, the structural condition of factory buildings with huge cross-section load-bearing elements should be carefully examined and evaluated in detail. In this study, earthquake damages of prefabricated reinforced concrete factory structures in Kilis were investigated non-destructively and observationally. First, earthquake damages in 5 different factory structures, the biggest of which has an area of approximately 11000 m², were evaluated observationally. Earthquake damages and destructions on the steel roof, reinforced concrete truss, columns and walls were determined. Combination and connection details are examined. Then, using a Schmidt hammer, concrete compressive strengths were obtained from the columns in the structures by non-destructive method. By evaluating the results and findings, earthquake damage and current conditions of factory buildings in Kilis were revealed.

Keywords: Concrete Compressive Strength, Kahramanmaraş Earthquake, Prefabricated Reinforced Concrete Structures, Schmidt Hammer, Special Buildings.

YENİ MEDYA ARAÇLARININ DOĞAL AFETLERE KARŞI TOPLUMU BİLİNÇLENDİRMESİ YOUTUBE ÖRNEĞİ

Barış KILINÇ^{1*}, Ferit ÇAĞIL²

¹ *Hakkari Üniversitesi, Çölemerik MYO, Radyo ve Televizyon Bölümü, 30110, Hakkari/TÜRKİYE*

² *Bitlis Eren Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fak. Radyo Tel. ve Sinema, Böl. 13000, Bitlis/TÜRKİYE*

**masallahkilinc@hakkari.edu.tr*

ÖZET

Kitle iletişim araçları ve toplumsal dönüşümler arasında sıkı bir bağ vardır. Telgrafın varlığı ile gelişen kitle iletişim araçları özellikle gazetelerin toplum içerisinde görünür bir yer edinmesi ile gittikçe önem kazanmıştır. Toplum bireylerden oluşan bütünleşik bir organizma olarak açıklanır. Bu açıklama üzerinden özelden bireyin yaşadığı sorunlar toplumsal bir çerçeve de toplumsal bazlı bir soruna dönüşerek kamusal bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda kitle iletişim araçları doğaları gereği toplumun iç dinamikleri ile doğrusal bir ilişki içerisindeyler. Bütün bu etmenler göz önüne alındığında kitle iletişim araçları toplumsal sorunları belirleme ve bu sorunlara çözüm bulma noktasında önem arz eden bir konudur. Bu noktada çalışmamız için daha güncel olması ve önem derecesinin gün geçtikçe artması nedeni ile yeni medya araçları (sosyal medya araçları) üzerinden ilerlemiştir. Ülkemizde farklı zaman dilimlerinde yaşanan deprem felaketleri, bizler için depremin toplumsal bir sorun olduğu ve bu soruna karşı toplumca topyekûn bir bilinç kazandırmayı bir kez daha ortaya koymuştur. Bu noktada çalışmamız toplum ve iletişim araçları genelinde yeni medya araçları üzerinden bu toplumsal bilincin nasıl oluşturulabileceğini tartışmaktadır. Bu tür toplumsal vahameti yüksek bir konunun doğru soru ve çözümlere ulaşabilmesi adına çalışmamız içerisinde örneklem olarak özellikle Youtube platformu incelenmiştir. Youtube Türkiye içerisinde yayın yapan ve abone sayısı 1 milyonun üzerinde olan beş ayrı kanal incelenmiştir. Çalışmanın sonunda yeni medya araçlarından biri olan Youtube' nin toplumu depreme hazırlama noktasında önemli bir rol oynayabileceği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Yeni Medya, Toplum, Youtube

NEW MEDIA TOOLS TO RAISE SOCIETY'S AWARENESS AGAINST NATURAL DISASTERS YOUTUBE EXAMPLE

ABSTRACT

There is a close connection between mass media and social transformations. The mass media, which developed with the existence of the telegraph, became increasingly important, especially with the newspapers gaining a visible place in the society. Society is explained as an integrated organism made up of individuals. Through this explanation, the problems experienced by the individual in private turn into a social-based problem in a social framework and appear as a public problem. In this context, mass media are in a linear relationship with the internal dynamics of the society by nature. Considering all these factors, mass media is in an important position to identify social problems and find solutions to these problems. At this point, our work has progressed through new media tools (social media tools) because it is more up-to-date and its importance is increasing day by day. Earthquake disasters experienced in different time periods in our country have once again proved that earthquake is a social problem for us and to raise a collective awareness of this problem. At this point, our study discusses how this social awareness can be created through new media tools across society and communication tools. In order to reach the right questions and solutions for such a socially serious issue, especially the Youtube platform has been examined as a sample in our study. Five different channels broadcasting in Youtube Turkey and with more than 1 million subscribers were examined. At the end of the study, it was seen that Youtube, one of the new media tools, can play an important role in preparing the society for earthquakes.

Keywords: Earthquake, New Media, Society, Youtube

SOSYAL MEDYA PLATFORMLARININ AFETLERE KARŞI YENİDEN DİZAYN EDİLMESİ; TWİTTER ÖRNEĞİ

Ferit ÇAĞIL^{1*}, Barış KILINÇ²

¹*Bitlis Eren Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fak. Radyo Tel. ve Sinema, Böl. 13000, Bitlis/TÜRKİYE*

²*Hakkari Üniversitesi, Çölemerik MYO, Radyo ve Televizyon Bölümü, 30110, Hakkari/TÜRKİYE*

[*fferitcagil@gmail.com](mailto:fferitcagil@gmail.com)

ÖZET

Teknolojinin hızlı gelişimine paralel bir gelişim sağlayan kitle iletişim araçları bireyin yaşamında başat bir rol almıştır. Kitle iletişim araçlarının birey ile olan bağı bu denli güçlü ilişkiler ağı üzerinden inşa edilmiş olduğundan kaçınılmaz olarak toplumların gelişiminde de önemli bir aktör olarak karşımıza çıkar. Telgraftan gazeteye, oradan radyo ve televizyona dönüşen bu güçlü iletişim ağı internetin varlığı ile bütün sınırları aşmıştır. Birey ve haberleşme arasında bir köprü görevi üstelenen internet ağı aynı zamanda birey için anda olmanın, toplumsal olaylardan aynı anda haber almanın da önemini ortaya çıkarmıştır. Bütün bu etkenler bağlamında internetin bir uzantısı olan sosyal medya platformları ise birey ve internet arasında daha özel bir bağ oluşturmuştur. Sosyal medya platformları ile kişiselleşen internet kullanımı gün geçtikçe kullanım alanını genişletmiştir. Özelde bireyin genelde ise toplumun yaşamında bu denli önemli olan sosyal medya araçları son dönemde ülkemizin yaşamış olduğu deprem felaketinde nasıl daha avantajlı kullanılabilir sorusu üzerinden çalışma ilerlemiştir. Bu noktada özellikle sosyal medya platformlarından olan Twitter'ın toplumsal dönüşümler açısından daha kritik bir konumda olduğu görüldüğünden çalışmaya örneklem olarak seçilmiştir. Çalışma doğal afetler sırasında sosyal medya platformlarının propaganda amacıyla kullanılmasından ziyade sosyal medya platformu üzerinden geliştirilecek uygulama üzerinden kayıp kişilerin son konum bilgisinin gerekli merkezlerle paylaşarak hayati bir rol oynamasının önemine dikkat çekmektedir. Bütün bu detaylar ışığında ülkemizde yaşanan son deprem felaketinde özelde Twitter genelde bütün sosyal medya platformları üzerinden enkaz altında kalan insanlarla ilgili ciddi bir bilgi alışverişi olduğu görülmüştür. Çalışmanın sonunda; özelde deprem genelde bütün doğal afetlerde sosyal medyanın gücünü öne çıkarıp bu tarz sosyal medya ağlarını insanların hizmetinde kullanmak üzere yeniden tasarlanması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Kitle İletişim, Twitter, Sosyal Medya

REDESIGNING SOCIAL MEDIA PLATFORMS AGAINST DISASTERS; THE EXAMPLE OF TWITTER

ABSTRACT

Mass media, which provides a development in parallel with the rapid development of technology, has taken a dominant role in the life of the individual. Since the bond of mass media with the individual is built through such a strong network of relations, it inevitably emerges as an important actor in the development of societies. Transforming from telegraph to newspaper, from there to radio and television, this powerful communication network has crossed all borders with the existence of the internet. The internet network, which acts as a bridge between the individual and communication, has also revealed the importance of being in the moment and getting news from social events at the same time for the individual. In the context of all these factors, social media platforms, which are an extension of the internet, have created a more special bond between the individual and the internet. The use of the internet, which has become personalized with social media platforms, has expanded its usage area day by day. The study has progressed on the question of how social media tools, which are so important in the life of the individual and the society in general, can be used more advantageously in the earthquake disaster that our country has experienced recently. At this point, especially Twitter, which is one of the social media platforms, has been chosen as a sample for the study since it is seen that it is in a more critical position in terms of social transformations. The study draws attention to the importance of playing a vital role by sharing the last location information of missing persons with the necessary centers through the application to be developed over the social media platform, rather than the use of social media platforms for propaganda purposes during natural disasters. In the light of all these details, in the last earthquake disaster in our country, it has been seen that there was a serious exchange of information about the people who were under the rubble, especially on Twitter, and on all social media platforms in general. At the end of the study; It has been concluded that social media should be redesigned to use such social media networks in the service of people by highlighting the power of social media in all natural disasters, especially earthquakes.

Keywords: Earthquakes, Twitter, Mass Media, Social Media

BİTLİS VE ÇEVRESİNİN DEPREM BÖLGELENDİRME HARİTASININ HAZIRLANMASI VE DENEYSSEL İVME AZALIM İLİŞKİSİNİN KURULMASI

Mehmet Sait ERCEK^{1*}, Aydın BÜYÜKSARAÇ²

¹*Batman Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Batman/TÜRKİYE*

²*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çan Meslek Yüksekokulu, Çanakkale/TÜRKİYE*

**mehmetsait13@hotmail.com*

ÖZET

Bu çalışmada ele alınan konu Bitlis ve çevresinin deprem bölgelendirme haritasının hazırlanması ve deneysel ivme azalım ilişkisinin kurulmasıdır. Çalışmada öncelikle deprem bölgelendirme haritalarının geçmişi ile ilgili bilgiler verilmiştir. Türkiye’de geçmişten günümüze kadar kullanılan deprem bölgelendirme haritaları ele alınmıştır. Bitlis ve çevresi deprem bölgeleri bakımından incelenmiş ve geçmiş deprem kayıtlarından elde edilen verilerden yararlanılarak Bitlis ve çevresi için yeni bir deprem bölgelendirme haritası oluşturulmuştur. Temel veri kaynağı olarak; AFAD Başkanlığı ve Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü’nün deprem verileri, deprem dış odak dağılım lokasyon ve ivme kayıtları kullanılmıştır.

Bölgede meydana gelmiş büyüklüğü beş ve üzeri olan depremler veri seti haline getirilerek deprem dış odak haritası oluşturulmuştur. Bu depremlerin her birinin oluşturduğu ivme kayıtları incelenerek, seçilen her bir deprem için çalışma alanındaki ilçe merkezlerinin zemin koşulları da dikkate alınarak ivme azalım hesabı yapılmıştır. Yapılan çalışma ile Bitlis ve çevresine ait deprem bölgelendirme haritası en güncel veriler kullanılarak ivme azalım ilişkisi çerçevesinde yeniden hazırlanmıştır. Böylece Bitlis ve çevresi için küçük ölçekte deprem tehlike haritası oluşturulmuştur.

Anahtar kelimeler: Deprem, İvme, Bitlis, Bölgelendirme, İvme-azalım

DEPREMLERDEN DOLAYI ÖĞRENCİLERİN EĞİTİM ÖĞRETİM SÜRECİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN ALINMASI

Teymur EROL¹, Salih GÜLEN^{2*}

¹Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, 49250, Muş/TÜRKİYE

²Muş Alparslan Üniversitesi, Malazgirt MYO, Çocuk Gelişimi Programı, 49250, Muş/TÜRKİYE

* sgnova@windowslive.com

ÖZET

Doğal afet kapsamında ele alınan depremler gündelik yaşantıyı olumsuz etkilemektedir. Nitekim eğitim öğretim faaliyetleri gibi süreklilik arz eden faaliyette sekteye uğramıştır. Türkiye’de Kahramanmaraş merkezli meydana gelen iki büyük deprem sonrasında iki depremin daha meydana gelmesi ve 11 ilin etkisi altına alarak milli yas yaşanması sonrasında Yüksek öğretim kurulu eğitimin online yapılması gerekliliğini açıklayarak, Üniversitelerin 2022-2023 bahar yarıyılında uzaktan yapılmasını kararlaştırmıştır. Bu nedenle bu çalışmada öğrencilerin eğitim öğretimin yapılma şekline yönelik düşüncelerinin alınmasının önem arz ettiği düşünülmektedir. Nitel bir araştırma şekli yöntemi olarak tam yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanan veriler yüzde ve frekans değerleri ile desteklenmiş içerik analizi ile analiz edilmiştir. Genel sonuçlar kapsamında eğitimin yüz yüze yapılmasının gerekliliği belirlenirken uzaktan eğitimin gerekliliğini savunan öğrencilerin varlığı da saptanmıştır. Eğitim öğretim faaliyetinin yüz yüze olmasını savunan katılımcılar, psikolojik ve sosyal destek açısından, bireylerin normal hayat akışında olmalarının gerekliliği, öğrenmenin yüz yüze yapılması gerektiği, mesleki gelişim açısından önem arz ettiği gibi nedenlerle beraber diğer nedenlerinde dile getirdiği belirlenmiştir. Eğitim öğretim faaliyetinin online (uzaktan) olmasını düşünen katılımcılar, can güvenliğinden, vefat ve kayıplardan dolayı ve ailenin bu süreçte yalnız bırakılmaması gerekliliğinden gibi nedenler karşımıza çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Depremler, Öğrenci Görüşleri, Yüz Yüze, Online

OBTAINING STUDENTS’ OPINIONS ABOUT THE EDUCATION AND TRAINING PROCESS DUE TO EARTHQUAKES

ABSTRACT

Earthquakes, which are considered within the scope of natural disasters, affect daily life negatively. As a matter of fact, continuous activities such as education and training activities have been interrupted. After two major earthquakes occurred in Kahramanmaraş in Turkey, two more earthquakes occurred and 11 provinces were affected by national mourning, the Council of Higher Education announced the necessity of online education and decided to hold the 2022-2023 spring semester of universities remotely. For this reason, in this study, it is thought that it is important to get the opinions of the students about the way of education. As a qualitative research method, the data collected using a fully structured interview form were analyzed with content analysis supported by percentage and frequency values. While determining the necessity of face-to-face education within the scope of general results, the existence of students who advocate the necessity of distance education was also determined. It was determined that the participants, who advocated the faceless education and training activities, expressed the necessity of individuals to be in the normal course of life in terms of psychological and social support, that learning should be done face-to-face, and that it is important in terms of professional development, as well as other reasons. The participants, who think that the educational activity should be online (distance), are faced with reasons such as life safety, death and loss, and the necessity of not leaving the family alone in this process.

Keywords: Earthquakes, Student Opinions, Face to Face, Online

6 ŞUBAT KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİ İLE OLUŞAN KÜTLE HAREKETLERİNE BİR ÖRNEK: TEPEHAN HEYELANI

**İskender DÖLEK^{1*}, Abdulhakim ZEYBEK², Hikmet TUTAR³, Taygun UZELLİ⁴, İsmail EGE⁵,
Ömer ÇELİK²**

¹*Muş Alparslan Üniversitesi, Afet Yönetim Uygulama Araştırma Merkezi, 49100, Muş/TÜRKİYE*
²*Muş Alparslan Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fak., İnşaat Mühendisliği, 49100, Muş/TÜRKİYE*
³*Muş Alparslan Üniversitesi, Teknik Bilimler MYO, Ulaştırma Hizmetleri Böl., 49100, Muş/TÜRKİYE*
⁴*İzmir Yüksek Teknoloji Üniversitesi, Jeotermal Enerji Araş. ve Uyg. Mer.35433, İzmir/TÜRKİYE*
⁵*Uşak Üniversitesi, Coğrafya Bölümü, 64200, Uşak/TÜRKİYE*

[*i.dolek@alparslan.edu.tr](mailto:i.dolek@alparslan.edu.tr)

ÖZET

6 Şubat 2023 tarihinde, Doğu Anadolu Fay Zonu (DAFZ) üzerinde yerel saat ile 04:17'de, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) verilerine göre moment büyüklüğü (Mw) 7.7 olan merkez üssü Pazarcık (Kahramanmaraş) olarak açıklanan bir deprem meydana gelmiştir. İlk depremin ardından 9 saat sonra, yerel saat ile 13:24'te merkez üssü Ekinözü-Elbistan (Kahramanmaraş) olarak yine DAFZ üzerinde açıklanan moment büyüklüğü (Mw) 7.6 olan ikinci bir deprem daha meydana gelmiştir. 9 saat ara ile meydana gelen depremler 11 ilimizi etkilerken binlerce can kaybına ve on binlerce binanın da yıkımına neden oldu. Artarda yaşanan depremler yollara, köprülere zarar verirken, farklı tiplerde (heyelan, kaya düşmesi, çamur akması) binlerce kütle hareketi de meydana gelmiştir. Hatay'ın Altınözü ilçesine bağlı Tepehan köyünde depremin tetiklediği bir heyelan meydana gelmiştir. Neojen yaşlı kumtaşı, killi kireçtaşı, kil taşı ve marnlardan oluşan birim içerisinde gelişen heyelan 12000 metrekairelik bir alanı etkilerken, 180000 metreküpten fazla bir malzeme deprem sırasında oluşan heyelanda yer değiştirmiştir. Heyelanın meydan geldiği sahada Drone ile yatay ve dikey %70 bindirmeli sütunlar oluşturacak şekilde dijital görüntüleri çekilmiştir. Bu görüntüler Agisoft yazılımında işlenmiş 60cm x 60cm piksel çözünürlükte Dijital Yüzey Modeli (DSM) ve Orto fotolar üretilmiştir. Saha gözlemleri ve arazi modellerinin incelenmesi sonucunda, düzlemsel kayma şeklinde gerçekleşen heyelanın taç kısmının üst bölümlerinde tansiyon çatlaklarının, düşmelerin (scarp) oluştuğu tespit edilmiştir. Depremler öncesinde aktif olan saha, depremle birlikte açığa çıkan enerji sonucu oluşan titreşimlerin etkisiyle eski heyelanları da aktivite etmiştir. Ana şoklardan sonra devam eden artçı depremler, heyelanın aktivitesini sürdürmesine ve askıda olan heyelanın diğer bölümlerini de harekete geçirerek, aktif olan bölümlere yakın yerleşim birimleri için ciddi bir tehlike oluşturacağı gerçeği ortaya çıkmıştır. Tepehan heyelanı depremlerin kütle hareketlerini (heyelanları) tetiklediği gerçeğinin somut bir örneği olması dışında yerleşim alanlarının doğal tehlikelere karşı (kütle hareketleri) güvenli hale getirilmesinde paleo heyelanların izlenmesi ve haritalanmasının önemini bir kez daha göstermiştir. Depremlerin etkileri değerlendirilirken kütle hareketlerinin de dikkate alınmalıdır. Bu şekilde daha gerçekçi bir değerlendirme yapılabilir ve koruyucu önlemler daha etkili bir şekilde alınabilir.

Anahtar Kelimeler: Kahramanmaraş, Deprem, Heyelan, Kütle Hareketleri

AN EXAMPLE OF MASS MOVEMENTS CAUSED BY THE KAHRAMANMARAŞ EARTHQUAKE OF 6 FEBRUARY: TEPEHAN LANDSLIDE

ABSTRACT

On February 6, 2023, at 04:17 local time on the Eastern Anatolian Fault Zone (DAFZ), an earthquake with a moment magnitude (Mw) of 7.7 according to the Disaster and Emergency Management Presidency (AFAD) data was announced as Pazarcık (Kahramanmaraş). Happened. 9 hours after the first earthquake, at 13:24 local time, a second earthquake with an epicenter of Ekinözü-Elbistan (Kahramanmaraş) with a moment magnitude (Mw) of 7.6, which was also declared on the EAFZ, occurred. Earthquakes that occurred with an interval of 9 hours affected 11 provinces, causing thousands of casualties and the destruction of tens of thousands of buildings. While repeated earthquakes damaged roads and bridges, thousands of mass movements of different types (landslide, rockfall, mudflow) also occurred. A landslide triggered by the earthquake occurred in Tepehan village of Hatay's Altınözü

district. While the landslide that developed in the unit consisting of Neogene aged sandstone, clayey limestone, claystone and marl affected an area of 12000 square meters, more than 180000 cubic meters of material was displaced in the landslide formed during the earthquake. In the area where the landslide occurred, digital images were taken with a drone to form horizontal and vertical 70% overlapping columns. These images were processed with 60cm x 60cm pixel resolution Digital Surface Model (DSM) and Ortho photos were produced in Agisoft software. As a result of field observations and examination of the terrain models, it was determined that tension cracks and scarps occurred in the upper parts of the crown of the landslide, which took place in the form of planar slip. The area, which was active before the earthquakes, also activated the old landslides with the effect of vibrations caused by the energy released with the earthquake. The fact that the aftershocks that continue after the main shocks will cause the landslide to continue its activity and cause a serious danger to the settlements close to the active sections by activating the other parts of the suspended landslide has emerged. Apart from being a concrete example of the fact that earthquakes trigger mass movements (landslides), the Tepehan landslide once again demonstrated the importance of monitoring and mapping paleo landslides in making residential areas safe against natural hazards (mass movements). Mass movements should also be taken into account when evaluating the effects of earthquakes. In this way, a more realistic assessment can be made and protective measures can be taken more effectively.

Keywords: Kahramanmaraş, Earthquake, Landslide, Mass Movements

DEPREMDEN ETKİLENEN BÖLGELERDEKİ HASAR TESPİT ÇALIŞMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Muhammed Ömer ŞENER^{1*}, Nusret BOZKURT²

¹Dicle Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, 21280, Diyarbakır/TÜRKİYE

²Bitlis Eren Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, 13100, Bitlis/TÜRKİYE

*omer.sener@alparslan.edu.tr

ÖZET

Türkiye jeolojik olarak aktif fay hatlarının bulunduğu bir coğrafyaya sahiptir. Ülkemizde; Kuzey Anadolu Fay Hattı, Doğu Anadolu Fay Hattı ve Batı Anadolu Fay Hattı olmak üzere 3 adet aktif fay hattı bulunmaktadır. 6 Şubat 2023 tarihinde saat 04.17’de meydana gelen Kahramanmaraş ili Pazarcık ilçesi merkezinde 7,7 ve ardından aynı tarihte saat 13.24’te Kahramanmaraş ili Elbistan İlçesi merkezinde 7,6 büyüklüğünde iki deprem meydana gelmiştir. Depremler bölgede 11 ili kapsayan büyük hasarlara sebep olmuştur. Gerçekleşen depremler sonrasında teknik ekipler bölgeye sevk edilerek hasar tespit çalışmalarına başlanmıştır. Yapılan hasar tespit çalışmaları sonucunda ne boyutta bir hasarla karşı karşıya olduğumuzu, bu boyutta büyük hasarların neden meydana geldiğini, yapıların fiziki incelemeleri ve gözlemsel değerlendirmeleri yapılarak analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Hasar Tespit, Gözlemsel Değerlendirme

EVALUATION OF DAMAGE ASSESSMENT ACTIVITIES IN EARTHQUAKE AFFECTED REGIONS ABSTRACT

Turkey has a geography with geologically active fault lines. In our country, there are 3 active fault lines called the North Anatolian Fault Line, the East Anatolian Fault Line and the West Anatolian Fault Line. On February 6, 2023, at 04:17, 7.7-magnitude earthquakes occurred in the Pazarcık district center of Kahramanmaraş province, followed by two 7.6-magnitude earthquakes in the Elbistan district center at 13:24 on the same date. Earthquakes caused great damage in 11 provinces in the region. After the earthquakes, technical teams were sent to the region and damage assessment work were started. As a result of the damage assessment study, the extent of the damage we encountered, the causes of such a large damage, the physical examinations and observational evaluations of the structures were analyzed.

Keywords: Earthquake, Damage Detection, Observational Assessment

DEPREM SONRASI TEMEL İNSAN İHTİYAÇLARININ SAĞLANMASI VE SORUNLARIN GİDERİLMESİ

Gülşen ULAŞ KARAAHMETOĞLU^{1*}

¹Kastamonu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kastamonu/TÜRKİYE

*gulsenulas37@hotmail.com

ÖZET

Problem Tanımı: Her insanın doğuştan gelen, dil, ırk, renk ve cinsiyet ayrımı olmaksızın karşılanması gereken ihtiyaçları vardır. Bu temel ihtiyaçların karşılanamaması ya da yetersiz karşılanması durumunda insanlar birçok sorun ile karşılaşabilir. Bu ihtiyaçların değerlendirilmesi, giderilmesi için gerekli uygulamaların düzenlenmesi gerekmektedir.

Amaç: Çalışma, konu ile ilgili çalışmaların değerlendirilmesi, yorumlanması ve farkındalık oluşturulması amacı ile yapılmıştır.

Teorik Çerçeve: İnsan biyo-psiko-sosyo-kültürel bir varlık olup fiziksel, duygusal, sosyal ve entelektüel ihtiyaçları bulunmaktadır. Bu ihtiyaçlarından birinin karşılanamaması tüm alanları olumsuz etkileyebilmektedir. İnsanlar yaşamları boyunca birçok sorun ile karşı karşıya kalmaktadır. Bu sorunlar insanlarda fizyolojik/psikolojik değişimlere neden olabilmektedir. Özellikle son yaşadığımız deprem felaketinde insanlar fiziksel, duygusal, sosyal ve entelektüel birçok sorun ile baş etmek zorunda kalmıştır. Hayatta kalmak için elzem olan yemek yeme, nefes alma, su içme, boşaltım, uyku gibi fizyolojik gereksinimlerin karşılanmasında dahi sorunlar yaşamışlardır. İnsanlar güvenlikleri için büyük çabalar sarf ederek kazandıkları evlerini, iş yerlerini ve mal varlıklarını kaybetmişlerdir. Ait olma ve sevgi ihtiyaçlarını karşıladıkları aile, akraba ve dostlarını yitirmişlerdir. Yaşadığı bu kayıplar insanlarda umutsuzluğa, özgüven duygusunun azalmasına ve çaresizliğe neden olmaktadır. İnsanlar yaşadıkları bu felaketin ardından tüm sıkıntılara rağmen hayatlarına devam etmek ve sorunları ile baş etmek durumundadır. Bu dönemde öncelikle primer ihtiyaçlarının giderilmesi, güvenli yaşayabilecekleri ortamın oluşturulması, öz bakım aktivitelerinin sağlanması ve psiko-sosyal desteğin verilmesi gerekmektedir.

Sonuç: Depremzedelere doğru ve gerekli yardımın sağlanması için öncelikle temel ihtiyaçlarının bilinmesi gerekmektedir. Bütüncül bir yaklaşım ile belirlenen ihtiyaçların giderilmesi için uygun bir planlama aşamasının ardından multidisipliner ekip çalışması sonucunda problemler hızlı ve güvenli bir şekilde çözümlenebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Deprem, İnsan, Temel İhtiyaçlar, Bütüncül Yaklaşım

PROVIDING THE BASIC HUMAN NEEDS AFTER THE EARTHQUAKE AND SOLVING THE PROBLEMS

ABSTRACT

Definition of the Problem: Every person has innate needs that must be met regardless of language, race, color or gender. If these basic needs are not met or are inadequately met, people may encounter many problems. It is necessary to evaluate these needs and organize the necessary practices to meet them.

Purpose: The study was conducted with the aim of evaluating, interpreting and raising awareness of the studies on the subject.

Theoretical Framework: Man is a bio-psycho-socio-cultural being and has physical, emotional, social and intellectual needs. Failure to meet one of these needs can negatively affect all areas. People face many problems throughout their lives. These problems can cause physiological/psychological changes in humans. Especially in the recent earthquake disaster, people had to cope with many physical, emotional, social and intellectual problems. They even had problems in meeting their physiological needs such as eating, breathing, drinking water, excretion and sleep, which are essential for survival. People have lost their homes, workplaces and property that they had won by making great efforts for their safety. They have lost family, relatives and friends whose belongingness and love needs they met. These losses cause hopelessness, decrease in self-confidence and helplessness in people. After this disaster, people have to go on with their lives and deal with their problems despite all the troubles. In this period, it is necessary to meet their primary needs, create a safe environment for them to live, provide self-care activities and provide psycho-social support.

Conclusion: In order to provide the earthquake victims with the right and necessary assistance, their basic needs should be known first. After an appropriate planning stage to meet the needs determined with a holistic approach, problems will be resolved quickly and safely as a result of multidisciplinary teamwork.

Keywords: Earthquake, People, Basic Needs, Holistic Approach

AFET, KRİZ VE TRAVMALARDA ÇEVİRİMİÇİ PSİKOLOJİK HİZMETLER: PSİKO-SOSYAL DESTEKLERİN SUNULMASI

Semra KİYE^{1*}

¹Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD, 49250,
Muş/TÜRKİYE

*s.kiye@alparslan.edu.tr

ÖZET

Afetler, krizler ve travmalar bireylerin destek almasını gerektiren zorlayıcı yaşam deneyimleridir. Bu yaşantılar deneyimlenirken bireylere psiko-sosyal destekler verilmelidir. Kahramanmaraş merkezli büyük deprem felaketindeki gibi dışardan bireylerin alana gitmesinin mümkün olmadığı ya da işleyişi kısıtlayıcı riskler barındırabileceği durumlarda psiko-sosyal hizmetler uzaktan sürdürülebilir. Bu araştırmanın amacı Türkiye'nin on ilini etkileyen deprem felaketinde ruh sağlığı uzmanlarının uzaktan yürüttükleri psiko-sosyal desteklere ilişkin algılarının incelenmesidir. Elde edilen sonuçlara göre uzmanların algıları 5 tema oluşturmaktadır. Bunlar; çevrimiçi yürütülen psiko-sosyal destek deneyimi, ulaşım kanalları, olumlu yönler, olumsuz yönler, çevrimiçi yürütülen psiko-sosyal destekleri değerlendirme temalarıdır. Temalara ilişkin kategoriler verilerek sonuçlar yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Afet, Kriz, Travma, Çevrimiçi Psikolojik Hizmetler

ONLINE PSYCHOLOGICAL SERVICES IN DISASTER, CRISIS AND TRAUMA: OFFERING PSYCHO-SOCIAL SUPPORT

ABSTRACT

Disasters, crises and traumas are challenging life experiences that require individuals to seek support. While experiencing these experiences, individuals should be given psycho-social support. Psycho-social services can be maintained remotely in cases where it is not possible for outsiders to go to the area, as in the great earthquake disaster in Kahramanmaraş, or when there are risks that restrict the functioning. The aim of this research is to examine the perceptions of mental health professionals regarding the psycho-social support they provide remotely in the earthquake disaster affecting ten provinces of Turkey. According to the results obtained, the perceptions of the experts constitute 5 themes. These; the online psycho-social support experience, transportation channels, positive aspects, negative aspects, and online psycho-social support evaluation themes. The results were interpreted by giving categories related to the themes.

Keywords: Disaster, Crisis, Trauma, Online Psychological Services

DEPREME HAZIR OLMAK: AFET YÖNETİMİNDE ÜNİVERSİTELERİN ROLÜ

Cennet Ceren ÇAVUŞ^{1*}

¹Muş Alparslan Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, 49100, Muş/TÜRKİYE

*ccerenozturk@gmail.com

ÖZET

Üniversiteler buldukları illerin sosyal, ekonomik, kültürel ve eğitsel açıdan gelişimini destekleyen kurumlardır. Deprem gibi doğal afetler sonrasında oluşan krizi yönetmede üniversiteler öncü olma potansiyeline sahiptir. Gerek bilimsel birikimi, eğitilmiş insan kaynağı ve idari yapısı gerekse sosyal erişim gücü ile afet sonrası yaşanacak krizi yönetmede üniversiteler en etkin aktörlerden biri olarak görev yapabilecek niteliktedir. Üniversitelerin etkinlikleri afet öncesi, afet sırası ve afet sonrası olarak üç aşamada sınıflandırılabilir. Afet öncesi eğitim konusunda üniversiteler hem kendi akademik ve idari personelini hem de öğrencilerini bilinçlendirme imkânına sahiptir. Bununla beraber ilde bulunan diğer kurum ve kuruluşları da mobilize etme potansiyeli bulunan üniversiteler ilde afet konusunda farkındalık sağlayarak şehri afete hazır hale getirebilir. Afet sırasında yapılacakların organize edilmesi afet esnasındaki hasarı azaltacaktır. Bununla beraber afet sonrasında organizasyon ve koordinasyonunda da üniversiteler aktif rol alarak can kayıplarının azaltılmasına hizmet edebilecektir. Bu çalışmada üniversitelerin deprem afetini yönetmedeki rolleri ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: Afet Yönetimi, Kriz Yönetimi

DEPREM BÖLGESİNDE BULUNAN BETONARME BİNANIN ZEMİN SINIFLARINA GÖRE ANALİZİ

Zehra ERTOSUN KARABULUT^{1*}

¹*Muş Alparslan Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, 49250, Muş/TÜRKİYE*

*[*zehraertosun@gmail.com](mailto:zehraertosun@gmail.com)*

ÖZET

Ülkemiz aktif fay hatları üzerinde yer almaktadır. Depremler sonrası ülkemizde birçok can ve mal kaybı meydana gelmektedir. Deprem yönetmeliklerinin değişimi ile bu can ve mal kaybı en aza indirilmeye çalışılmaktadır. Çalışma kapsamında yürürlükte olan 2018 deprem yönetmeliği kullanılarak 1.derece deprem bölgesinde yapılacak betonarme bir bina ele alınmaktadır. 5 farklı zemin sınıfı kullanılarak zemin sınıflarının donatı ve beton miktarlarına ve maliyetlerine etkileri incelenecektir. Yapılması planlanan betonarme bina 5 katlı olup, analizler için İdeCAD statik analiz programı kullanılacaktır. Sonuçlar incelendiğinde 1.derece deprem bölgesinde en iyi zemin olan ZA sınıfında yapılan analizlerde 15474 kg donatı kullanılırken ZE zemin sınıfında 22131 kg demir kullanılması gerektiği görülmektedir. Ayrıca ZA zemin sınıfı kullanılarak oluşturulan betonarme binada 172 m³ beton kullanılırken, ZE zemin sınıfında 239 m³ beton kullanılacağı tespit edilmektedir. Toplam maliyete bakıldığında en kötü zeminde en iyi zemine göre yaklaşık 50 bin TL fazla harcama yapılacağı tespit edilmektedir. Yapılan çalışma sonunda çıkan maliyetlerden kaçınılmaması gerektiği ve zemine uygun yapılar yapılması gerektiği görülmektedir. Can ve mal kayıplarını en aza indirmek için gerekli zemin etüt raporlarının düzenlenmesi ve zemin sınıfına dikkatli karar verilerek binanın yapılması gerektiği görülmektedir. Deprem sonrasında daha fazla maliyet sıkıntısının ortaya çıkacağı düşünülerek gerekli demir ve beton miktarlarının hesaplanarak yapıya uygulanması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Deprem-zemin ilişkisi, Maliyet Hesabı, Zemin Sınıfları

ANALYSIS OF THE REINFORCED CONCRETE BUILDING IN THE EARTHQUAKE ZONE ACCORDING TO THE SOIL CLASSES

ABSTRACT

Our country is located on active fault lines. Many lives and property losses occur in our country after earthquakes. With the change of earthquake regulations, this loss of life and property is tried to be minimized. Within the scope of the study, a reinforced concrete building to be built in the 1st degree earthquake zone is discussed by using the 2018 earthquake regulations in force. By using 5 different soil classes, the effects of soil classes on reinforcement and concrete quantities and costs will be examined. The reinforced concrete building planned to be built has 5 floors and IdeCAD static analysis program will be used for analysis. When the results are examined, it is seen that 15474 kg of reinforcement is used in the analyzes made in the ZA class, which is the best soil in the 1st degree earthquake zone, while 22131 kg of iron should be used in the ZE soil class. In addition, while 172 m³ of concrete is used in the reinforced concrete building used in ZA floor class, 239 m³ concrete hose is detected in ZE floor class. Considering the total cost, it is determined that approximately 50 thousand TL will be spent more on the worst floor than on the best floor. At the end of the study, it is seen that the costs should not be avoided and that structures suitable for the ground should be made. In order to minimize the loss of life and property, it is seen that the necessary ground survey reports should be prepared and the building should be constructed by carefully deciding on the ground class. Considering that more cost problems will arise after the earthquake, the necessary amount of iron and concrete should be calculated and applied to the structure.

Keywords: Earthquake-ground Relationship, Cost Calculation, Soil Classes

DEPREMLERDE ORTAYA ÇIKAN BESLENME SORUNLARI VE MÜDAHALELERİ

Neslihan YILDIZ KÜÇÜK^{1*}

¹Muş Alparslan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Otel, Lokanta ve İkram Hizmetleri Bölümü, 49250, Muş/TÜRKİYE

*n.yildiz@alparslan.edu.tr

ÖZET

Deprem, Dünya'nın birçok ülkesinde sıklıkla karşılaşılan doğal afetlerden biridir. Doğal afetler (deprem, yangın, sel, çığ vb.) insanların fiziksel ve ruhsal sağlığını olumsuz bir şekilde etkilemektedir. Yaşanan diğer afetlerde olduğu gibi depremde de beslenme ihtiyacı ilk sırada yer almaktadır. Depremden ardından depremzedelere kısa bir süre içerisinde temiz su ve güvenli gıdanın ulaşması hayati önem taşımaktadır. Aynı zamanda ulaştırılan gıda ile bireylerin enerji, protein ve vitamin ihtiyacı da karşılanıyor olmalıdır. Bebekler, hamileler ve yaşlılar deprem sonrasında gıda desteğinin sağlanmasında öncelikli grupta yer almaktadırlar. Ayrıca depremzedeler arasında özel beslenme gruplarında (diyabet, çölyak, besin alerjisi vb.) bulunan bireylerin olması da büyük bir önem arz etmektedir. Su ve gıda ihtiyacının giderilmesinde konunun uzmanlarının görev alması yaşanacak çeşitli problemlerin önlenmesi açısından oldukça önemlidir. Hazırlanan acil durum eylem planlarında beslenme ihtiyacının öncelikli ve özel gruplar düşünülerek daha kapsamlı bir şekilde ele alınması ve beslenme müdahalelerinin önceden belirlenmesi gerekmektedir. Nitekim depremzedelerin beslenme ihtiyacının doğru bir şekilde karşılanamaması önemli sağlık problemlerini de beraberinde getirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Beslenme İhtiyacı, Sağlık, Güvenli Gıda

NUTRITIONAL PROBLEMS AND INTERVENTIONS OCCURRING IN EARTHQUAKE ABSTRACT

Earthquakes are among the natural disasters that occur frequently in many countries. Natural disasters (earthquakes, fires, floods, avalanches, etc.) have a negative impact on people's physical and mental health. As with other disasters, the first priority for earthquakes is nutrition. It is critical that clean water and safe food are available to earthquake victims within a short time after the earthquake. At the same time, people's energy, protein, and vitamin needs should be met with the food that is delivered. Infants, pregnant women, and the elderly are among the priority groups for food assistance after an earthquake. In addition, it is of great importance that there are people among the earthquake victims who belong to special nutritional groups (diabetes, celiac disease, food allergies, etc.). Experts must participate in meeting water and food needs to avoid various problems. Prepared contingency plans should address nutritional needs more comprehensively by considering priority and special groups, and nutritional interventions should be identified in advance. The inability to meet the nutritional needs of earthquake victims brings significant health problems.

Keywords: Earthquake, Nutritional Needs, Health, Safe Food

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DEPREMLERE İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI

Canan DEMİR YILDIZ¹, Esra DEMİR ÖZTÜRK²

¹Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Yönetimi ABD, 49250, Muş/TÜRKİYE

²Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi ABD, 49250, Muş/TÜRKİYE

*canan.yildiz@alparslan.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin depremlere ilişkin algılarının metaforlar yoluyla ortaya koyulmasıdır. Bu amaç doğrultusunda, öğrencilerin depreme yönelik algılarının belirlenmesinde nitel araştırma yaklaşımına dayalı olan olgubilim (fenomenoloji) deseninde yapılandırılmıştır. Çalışma grubunu 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Doğu Anadolu Bölgesinde bulunan bir kamu üniversitesinin Eğitim Fakültesinde okuyan öğrencileri oluşturmuştur. Öğrencilerin depreme ilişkin metaforik algılarını belirlemek amacıyla, “Deprem..... gibidir. Çünkü” ifadesinin yer aldığı yarı yapılandırılmış form kullanılmıştır. Çalışmanın sonunda elde edilen veriler içerik analizine uygun olarak çözümlenmiştir. Bu bağlamda elde edilen metaforlar, kodlandıktan sonra belirli temalar altında toplanacaktır. Son olarak benzer temalar kategorileştirilecektir. Elde edilen bulgular araştırma tamamlandığında yorumlanacak ve öneriler geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Doğal Afetler, Deprem, Metafor, Eğitim, Öğrenci

METAPHORICAL PERCEPTIONS OF UNIVERSITY STUDENTS REGARDING EARTHQUAKES

ABSTRACT

The aim of this research is to reveal the perceptions of university students about earthquakes through metaphors. For this purpose, it was structured in the phenomenology pattern, which is based on a qualitative research approach in determining students' perceptions of earthquakes. The study group consisted of students studying at the Faculty of Education of a public university in the Eastern Anatolia Region in the 2022-2023 academic year. In order to determine the metaphorical perceptions of the students about the earthquake, a semi-structured form containing the statement “Earthquake is like....., because” was used. The data obtained at the end of the study were analyzed in accordance with the content analysis. The metaphors obtained in this context will be gathered under certain themes after being coded. Finally, similar themes will be categorized. The findings will be interpreted and recommendations will be developed when the research is completed.

Keywords: Natural Disasters, Earthquake, Metaphor, Education, Student

KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİ SEBEBİYLE YERALTISULARI VE YÜZEY SULARINDA MEYDANA GELEBİLECEK HİDROJEOKİMYASAL HİDROJEOLOJİK VE HİDROLOJİK DEĞİŞİMLERE AİT OLASI SENARYOLAR

Hacer DÜZEN^{1*}

¹*Maltepe Üniversitesi, MYO, İş Sağlığı ve Güvenliği Programı, 34857, İstanbul/TÜRKİYE*

**hacerduzen@maltepe.edu.tr*

ÖZET

Geçmişten günümüze büyük depremler sonucunda yeraltı suları ve yüzey sularında çeşitli değişimler meydana geldiği görülmüştür. Bu değişimler hidrojeokimyasal açıdan bakıldığında deprem sonrasında yeraltı suyu kimyasındaki bazı değişimler şeklinde görünürken, hidrojeolojik açıdan bakıldığında özellikle yeraltı suyu seviyesindeki değişimler şeklindedir. Hidrolojik değişimler ise genellikle akarsulardaki akım miktarının artması şeklinde görülmektedir. Depremlerin büyük mesafelerde yeraltı suyunu taşıyan litolojik birimlerde geçirgenliği arttırdığı bilinmektedir ve bu durum farklı rezervuarlar arasındaki bariyeri aşarak yeraltı suyu sistemlerini de bozabilir. Kahramanmaraş'ta 6 Şubat 2023 tarihinde 7.7 ve 7.6 büyüklüğünde meydana gelen ve çevre illeri de etkileyen iki depremde de benzer bir durumun meydana gelebileceği ön görülmektedir. Asrın felaketi olarak nitelendirilen Kahramanmaraş depremlerinde de yeraltı suyu kimyasında olası değişikliklerin olabileceği ön görülmekte olup, konu ile ilgili bazı ön değerlendirmelerin yapılması önem arz etmektedir. Ayrıca deprem öncesi yeraltı suyu seviyelerine ait verilerin kullanılarak bir yeraltı suyu seviye haritası hazırlanması ve deprem öncesi akım miktarının ne kadar olduğu ile ilgili yapılan araştırmalar, deprem sonrasında meydana gelen değişimlerin neler olduğu ile ilgili bir karşılaştırma yapma olanağı sunacaktır. Bu bağlamda deprem sonrası akarsu gözlem istasyonlarında yapılacak ölçüm sonuçları, depremin etkisiyle akarsu akışlarında herhangi bir değişiklik olup olmadığı hakkında bilgi verecektir. Bu çalışma kapsamında geçmişte Türkiye'de ve Dünya'da büyüklüğü 5 ve üzerinde meydana gelen depremler sonrasında yeraltı suları ve yüzey sularında hidrojeokimyasal, hidrojeolojik ve hidrolojik olarak ne gibi değişimlerin yaşandığına dair çalışmalar derlenmiş ve Kahramanmaraş'ta yaşanan depremler sonrasında da benzer değişimlerin olabileceği konusunda olası senaryolar değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirme sonucunda bu senaryoların yol açabileceği olumsuz durumlar hakkında bazı çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yeraltı Suları, Yüzey Suları, Kimyasal Değişimler, Yeraltı Suyu Seviyeleri, Akım

POTENTIAL SCENARIOS OF HYDROGEOCHEMICAL, HYDROGEOLOGICAL AND HYDROLOGICAL CHANGES THAT MAY OCCUR IN GROUNDWATER AND SURFACE WATER DUE TO KAHRAMANMARAŞ EARTHQUAKE

ABSTRACT

It has been observed that various changes have occurred in groundwater and surface waters as a result of major earthquakes from past to present. From a hydrogeochemical point of view, these changes appear as some changes in groundwater chemistry after the earthquake, while from a hydrogeological point of view, they are in the form of changes in groundwater level. Hydrological changes are generally seen in the form of an increase in the amount of run off in streams.

It is known that earthquakes increase the permeability of lithological units carrying groundwater over great distances, and this can also disrupt groundwater systems by crossing the barrier between different reservoirs. It is predicted that a similar situation may occur in the two earthquakes that occurred in Kahramanmaraş on February 6, 2023 with a magnitude of 7.7 and 7.6 and also affected the surrounding provinces. It is foreseen that there may be possible changes in the chemistry of the groundwater in the Kahramanmaraş earthquakes, which are described as the disaster of the century, and it is important to make some preliminary assessments on the subject. In addition, the preparation of a groundwater level map using the data of the groundwater levels before the earthquake and the researches on the amount of run off before the earthquake will provide the opportunity to make a comparison about the changes that occurred after the earthquake. In this context, the results of the measurements to be made at the stream observation stations after the earthquake will give information about whether there is any change in stream run off due to the effect of the earthquake.

Within the scope of this study, studies on the hydrogeochemical, hydrogeological and hydrological changes experienced in groundwater and surface waters after earthquakes of magnitude 5 and above in Turkey and in the world in the past were compiled and possible scenarios for similar changes after the earthquakes in Kahramanmaraş. evaluated. As a result of the evaluation, some solution suggestions were presented about the negative situations that these scenarios may cause.

Keywords: Groundwaters, Surface Waters, Chemical Changes, Groundwater Levels, Run-off

DOĞU ANADOLU FAY ZONUNDAKİ (DAFZ) MADEN YATAKLARI

Güllü KIRAT^{1*}, Alaaddin VURAL²

¹Yozgat Bozok Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fak., Jeoloji Mühendisliği Böl., Yozgat/TÜRKİYE

²Gümüşhane Üniversitesi, Mühendislik Fak., Jeoloji Mühendisliği Böl., Gümüşhane/TÜRKİYE

*gullu.kirat@bozok.edu.tr

ÖZET

Kuzey Anadolu Fay Zonu (KAFZ) ve Doğu Anadolu Fay Zonu (DAFZ) dünyadaki en aktif fay zonlarından ikisidir ve Türkiye’de yüksek riskli zonları oluşturmaktadır. KAFZ ve DAFZ’leri birleşik faylardır. Ancak bu faylarda gözlenen temel özellik; biri aktif iken diğnerinin aktif olmamasıdır. Anadolu bloğu ile Arap plakası arasında kalan DAFZ’nun kıtasal çarpışma ile meydana geldiği düşünülmektedir. KAFZ ve DAFZ fay zonlarının, Arap levhasının kuzeye doğru hareketinden dolayı, Anadolu bloğunun batıya doğru hareket etmesine neden olmuştur. DAFZ, sol yönlü doğrultu atımlı bir fay olup, uzunluğu 580 km’dir. DAFZ, kuzeydoğuda Karlıova’dan (Bingöl) güneybatıda İskenderun Körfezi’ne kadar uzanmaktadır. DAFZ’nin güneydoğu ucuna doğru Ölü Deniz Fay Sistemine veya Kıbrıs Arkı’na kadar devam etmektedir ve altı segmentten oluşmaktadır.

Bingöl, KAFZ ve DAFZ’nun kesişme noktasında yer alması ve Erzincan- Karlıova- Bingöl üçgenindeki tektonik durumu nedeniyle depremlerin sık sık meydana geldiği bir bölgedir. Bu bölge, genellikle volkanik birimlerden oluşmuştur ve yapılan çalışmalar sonucunda metalik maden yatakları ve zuhurları ile endüstriyel hammadde yatakları ortaya çıkarılmıştır. Metalik maden yatakları ve zuhurları genellikle Genç ilçesinde olup, kurşun-çinko, demir, disten ve fosfattan oluşmaktadır. Muş, yüksek ve dağlık bir arazide sahip olup, Güneydoğu Torosların uzantısıdır. Bu dağlar, Alp-Himalaya kıvrım sistemi ile birlikte oluşmuş ve oldukça genç dağlardır. Murat vadisi bölge topraklarını doğu-batı yönünde ikiye ayırmıştır. Bölge tektonik açıdan çok hareketli ve KAFZ’nun Van Gölüne uzanması ile I. derece deprem bölgesinde yer almaktadır. Bölge metalik madenler bakımından fakir ancak, endüstriyel hammaddeler (barit, alçıtaşı tuğla-kiremit, çimento ve kuvarsit) bakımından ekonomik öneme sahiptir. Doğu Toros orojenik kuşağında bulunan Elazığ, aynı zamanda DAFZ üzerinde olduğundan jeolojisi oldukça karmaşıktır. Bu karmaşık jeoloji birçok metalik maden ve endüstriyel hammadde yataklarını ve zuhurlarını (krom, kurşun, bakır, çinko, manganez, demir, florit, şelit, mermer ve kireçtaşı) içermektedir. Ülkemizde tek, dünyada sayılı yataklarından biri olan profillit yatağı, Malatya- Pütürge’de yer almaktadır. Metalik maden açısından, bu bölge bakır ve demir açısından da zengindir. Hekimhan-Hasançelebi, Hekimhan-Deveci ve Hekimhan-Karakuz’da demir yatakları bulunmaktadır. Mn içeren Deveci demir Yatağı’nın oksitli kesimlerinden üretim yapılmaktadır. Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Orta Fırat bölümünde yer alan Adıyaman, DAFZ üzerinde bulunduğundan sık sık depreme maruz kalmaktadır. Bölgede metalik madenlerden Çelikhhan-Karlık ve Gerger ilçelerinde bakır zuhurlarının varlığı bilinmektedir. Adıyaman Gölbaşı-Yumaklıcerit ile Çelikköy, Merkez-Küçükhacivert ve Tut-Meryemuşağı’nda önemli manganez zuhurları mevcuttur. Endüstriyel hammadde olarak barit, çimento, fosfat ve tuğla-kiremit önemlidir. Akdeniz Bölgesinde bulunan Kahramanmaraş, Güneydoğu Torosların uzantıları olan dağların arasında kalan çöküntü bir alanda yer almaktadır. Bu bölgedeki dağlar Alp-Himalaya sistemindeki kıvrımlı dağlardır. Bölgede, metalik maden yatağı ve zuhurları (demir, manganez ve krom) ile endüstriyel hammaddeler (tuğla-kiremit, barit ve kireçtaşı) bulunmaktadır. Akdeniz ile Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nin birleştiği noktada yer alan Gaziantep, alloktan ve otokton birimler gözlenmektedir. Bu bölgede metalik madenler demir, manganez, alüminyum ve kromdur. Demir ve manganez cevherleşmeleri, Şahinbey ilçesinde, krom cevherleşmeleri İslahiye ve Nurdağı ilçelerinde yer almaktadır. Nurdağı ilçesinde, Kartalköy alanında 27 0C sıcaklık ve 1 lt/sn debiye sahip bir jeotermal kaynak, içme ve kaplıca amaçlı kullanılmaktadır. Antakya (Hatay), Akıllıçay ve Kısıcikköy’de altın ve Dört Yol’da alüminyum sahaları mevcuttur. Eti Maden İşletmeleri tarafından Kızıldağ’da beş ayrı krom sahası tespit edilmiştir. İskenderun’da, çimento hammaddesi açısından önemli olan kireçtaşı, marn, kil ve dolomit rezervleri mevcuttur.

Anahtar Kelimeler: Doğu Anadolu Fay Zonu (DAFZ), Metalik Madenler, Endüstriyel Hammadde

MINERAL DEPOSITS IN THE EASTERN ANATOLIA FAULT ZONE (DAFZ)

ABSTRACT

The North Anatolian Fault Zone (NAFZ) and the East Anatolian Fault Zone (EAFZ) are two of the most active fault zones in the world and constitute high-risk zones in Turkey. NAFZ and EAFZ are combined faults. However, the main feature observed in these faults; one is active while the other is inactive. It is thought that the EAFZ, which is between the Anatolian block and the Arabian plate, was formed by continental collision. The NAFZ and EAFZ fault zones caused the Anatolian block to move westward due to the northward movement of the Arabian plate. The EAFZ is a left-lateral strike-slip fault with a length of 580 km. The EAFZ extends from Karlıova (Bingöl) in the northeast to the Iskenderun Bay in the southwest. It continues towards the southeast end of the EAFZ to the Dead Sea Fault System or the Cyprus Arc and consists of six segments.

Bingöl is a region where earthquakes occur frequently due to its location at the intersection of NAFZ and EAFZ and its tectonic situation in the Erzincan-Karlıova-Bingöl triangle. This region is generally composed of volcanic units and as a result of the studies, metallic mineral deposits and their occurrences and industrial raw material deposits have been unearthed. Metallic mineral deposits and occurrences are generally in Genç district and consist of lead-zinc, iron, kyanite and phosphate. Muş has a high and mountainous terrain and is an extension of the Southeast Taurus Mountains. These mountains were formed together with the Alpine-Himalayan fold system and are very young mountains. Murat valley divided the territory of the region into two in the east-west direction. The region is very active in terms of tectonics and is located in the 1st degree earthquake zone with the extension of the NAFZ to Lake Van. The region is poor in terms of metallic minerals but has an economic importance in terms of industrial raw materials (barite, gypsum brick-tile, cement and quartzite). Located in the Eastern Taurus orogenic belt, Elazığ is also on the EAFZ, so its geology is quite complex. This complex geology includes many metallic mineral and industrial raw material deposits and occurrences (chromium, lead, copper, zinc, manganese, iron, fluorite, scheelite, marble and limestone). Profillite deposit, which is the only one in our country and one of the few deposits in the world, is located in Malatya - Pütürge. In terms of metallic minerals, this region is also rich in copper and iron. There are iron deposits in Hekimhan-Hasançelebi, Hekimhan-Deveci and Hekimhan-Karakuz. Production is made from the oxidized sections of the Deveci iron deposit containing Mn. Adıyaman, located in the Middle Euphrates section of the Southeastern Anatolia Region, is frequently exposed to earthquakes since it is located on the EAFZ. It is known that there are copper occurrences in Celikhan-Karlık and Gerger districts, which are metallic mines in the region. There are significant manganese occurrences in Adıyaman Gölbaşı-Yumaklıcerit and Çelikköy, Merkez-Küçükhacivert and Tut-Meryemuşağı. Barite, cement, phosphate and brick-tile are important as industrial raw materials. Kahramanmaraş, located in the Mediterranean Region, is located in a depressed area between the mountains, which are the extensions of the Southeast Taurus Mountains. The mountains in this region are folded mountains in the Alpine-Himalayan system. There are metallic mineral deposits and their occurrences (iron, manganese and chromium) and industrial raw materials (brick-tile, barite and limestone) in the region. Allochthonous and autochthonous units are observed in Gaziantep, which is located at the junction of the Mediterranean and Southeastern Anatolia Regions. Metallic minerals in this region are iron, manganese, aluminum and chromium. Iron and manganese mineralizations are located in Şahinbey district, chrome mineralizations are located in İslahiye and Nurdağı districts. A geothermal spring with a temperature of 27 0C and a flow rate of 1 lt/sec is used for drinking and spa purposes in the Kartalköy area of Nurdağı district. There are gold fields in Antakya (Hatay), Smartçay and Kisecikköy, and aluminum fields in Dörtöy. Eti Maden İşletmeleri has identified five different chrome fields in Kızıldağ. In Iskenderun, there are limestone, marl, clay and dolomite reserves, which are important in terms of cement raw materials.

Keywords: East Anatolian Fault Zone (EAFZ), Metallic Mines, Industrial Raw Materials

PSİKOLOJİK TRAVMALAR VE GÖRSELLERİN ETKİSİ: KAHRAMANMARAŞ DEPREMİ ÖRNEĞİ

Semra KİYE^{1*}

¹Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD, 49250, Muş/TÜRKİYE

*s.kiye@alparslan.edu.tr

ÖZET

Krizler, doğal afetler, savaşlar, göçler ve insan eliyle gerçekleşen zarar verici deneyimler gibi zorlayıcı yaşam olayları bireylerin pek çok diğer olumsuzluğun yanı sıra psikolojik travmalar yaşamasına neden olmaktadır. Psikolojik travma, bireylerin yaşadıkları olumsuz yaşantılar sonucunda edindikleri ruhsal yaralanmalardır. Bu araştırmanın amacı Kahramanmaraş merkezli yaşanan büyük deprem felaketini bizzat yaşamayan, sonrasında deprem alanına gitmeyen ancak deprem görüntülerini yoğun bir biçimde izleyen bireylerin algılarını incelemektir. Elde edilen sonuçlara göre deprem görüntülerini izleyenlerin algıları 6 tema altında toplanmaktadır. Bu temalar; görsellere maruz kalma süresi, maruz kalınan görsel içeriği, bilişsel alan, duygusal alan, psikosomatik problemler, görsellere maruz kalınmadığında yaşananlar olarak isimlendirilmiştir. Temalara ilişkin sonuçlar ele alınarak, yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Afet, Psikolojik Travma, Görseller

PSYCHOLOGICAL TRAUMAS AND THE EFFECT OF VISUALS: THE CASE OF THE KAHRAMANMARAŞ EARTHQUAKE

ABSTRACT

Challenging life events such as crises, natural disasters, wars, migrations, and human-made harmful experiences cause individuals to experience psychological traumas as well as many other negativities. Psychological trauma is the psychological injuries that individuals acquire as a result of their negative experiences. The aim of this research is to examine the perceptions of individuals who did not personally experience the great earthquake disaster in Kahramanmaraş, did not go to the earthquake area afterward, but watched the earthquake images intensely. According to the results obtained, the perceptions of those who watch the earthquake images are gathered under 6 themes. These themes are the duration of exposure to visuals, the visual content exposed, cognitive area, emotional area, psychosomatic problems, experiences when visuals are not exposed are named as. The results related to the themes were discussed and interpreted.

Keywords: Disaster, Psychological Trauma, Visuals

MALATYA KENTİNİN DEPREM POTANSİYELİNE COĞRAFİ BİR BAKIŞ

Ramazan SEVER^{1*}

¹*Inönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Malatya/TÜRKİYE*

**ramazan.sever@inonu.edu.tr*

ÖZET

Malatya doğal afetlerden biri olan ve yersel afet kategorisinde yer alan depremler bakımından yüksek sayılabilecek bir potansiyele sahiptir. Nitekim ilin deprem tarihine bakıldığında irili ufaklı çok sayıda deprem kaydedilmiştir. Bu çalışmada coğrafya ilminin temel araştırma yöntemleri olan gezi-gözlem, doküman analizi gibi araştırma yöntemleri ile Doğu Anadolu Fay Zonu (DAFZ) ile Kuzey Anadolu Fay Zonu (KAFZ) ve kendi yerel fay hatlarına bağlı olarak Malatya'nın mevcut depremsellik potansiyelini ortaya koymak ve ilin taşıdığı deprem riskine dikkat çekmek amaçlanmıştır. Maalesef 6 Şubat 2023 yılında Kahramanmaraş merkezli 7,7 büyüklüğündeki Pazarcık ve 7,6 büyüklüğündeki Elbistan depremleri ve sonrasında meydana gelen ve halen devam eden 17 bine yakın artçı sarsıntılar sonucunda son rakamlara göre 50 bine yakın vatandaşımız yaşamını yitirirken yaralı sayısı 100 000'i aşmıştır. Ayrıca 100 000 binden fazla ağır hasarlı bina 600 000'den fazlada bağımsız bölüm zarar görmüştür. Son yaşanan depremlerin ekonomik kaybı ise 85-100 milyar ABD doları olduğu tahmin edilmektedir. Depremlerden etkilenen 11 ilden biri olan Malatya da 15.03.2023 tarihi itibarıyla 6 Şubat 2023'deki 7,7 büyüklüğündeki Pazarcık ve 7,6 büyüklüğündeki Elbistan depremleri ile 5,6 Yeşilyurt (Malatya) depremlerinde 1 237 can kaybı yaşanırken 6 450 (6 444) civarında da yaralımız vardır. Söz konusu depremlerde Malatya'da toplam acil-ağır- yıkık bina sayısı 32 195 olurken toplam acil-ağır-yıkık bağımsız bölüm sayısı ise 90 347'dir. Bugüne (15.03.2023) kadar ilde yıkılan ve kaldırılan yapı sayısı ise 510 kadardır. Malatya ilinin deprem riskini bilmek, bu yörede meydana gelen depremlerin büyüklük ve şiddetini görerek depreme karşı okuryazar bireylerin yetiştirilmesini ve bilinçlendirilmesi sağlamak artık bir zorunluluktur. Kuşkusuz alınacak tedbirler, etkili bir afet yönetimi ve afet bilinci kazandırılmış toplumlarla ancak deprem karşısında kayıplar en aza indirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Malatya, Doğal Afet, Deprem, Afet Riski

A GEOGRAPHICAL OVERVIEW OF THE EARTHQUAKE POTENTIAL OF THE CITY OF MALATYA

ABSTRACT

Malatya has a high potential in terms of earthquakes, which are one of the natural disasters and are included in the category of terrestrial disasters. As a matter of fact, looking at the earthquake history of the province, many large and small earthquakes have been recorded. In this study, to reveal the current seismicity potential of Malatya depending on the East Anatolian Fault Zone (EAFZ) and the North Anatolian Fault Zone (NAFZ) and its own local fault lines, with qualitative research methods such as travel-observation and document analysis, which are the basic research methods of geography, and It is aimed to draw attention to the earthquake risk of the province. Unfortunately, on February 6, 2023, as a result of the Kahramanmaraş-centered 7.7 magnitude Pazarcık and 7.6 magnitude Elbistan earthquakes and the aftershocks that occurred and still continue, nearly 50 thousand citizens lost their lives, according to the latest figures, while the number of injured exceeded 100 000. In addition, more than 100 000 buildings were damaged, and more than 600 000 independent sections were damaged. The economic loss of the recent earthquakes is estimated to be 85-100 billion USD. In Malatya, which is one of the 11 provinces affected by the earthquakes, as of 14.03.2023, there were 1 237 deaths in the Pazarcık and 7.6 magnitude Elbistan earthquakes on 6 February 2023, and the 5.6 Yeşilyurt (Malatya) earthquakes, while 6 450 (6 444) deaths occurred. We also have wounded. In the earthquakes in question, the total number of emergency-heavy-destroyed buildings in Malatya was 32 195, while the total number of emergency-heavy-destroyed independent sections was 90 347. Until today (15.03.2023), the number of buildings demolished and removed in the province is about 510. It is now a necessity to know the earthquake risk of Malatya, to see the magnitude and severity of earthquakes in this region, and to raise literate individuals against earthquakes and raise awareness. Undoubtedly, losses in the face of earthquakes can only be minimized with measures to be taken, effective disaster management and societies that have gained awareness of disasters.

Keywords: Malatya, Natural Disaster, Earthquake, Disaster Risk

ZİLZÂL SÛRESİ TEFSİRİ BAĞLAMINDA KUR'ÂN MUHTEVASINDA DEPREM VE TABİİ ÂFETLERİN YERİ

İsa KANİK^{1*}

¹*Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi İslami İlimler Fak., Temel İslam Bilimleri Böl., Tefsir ABD/ Kırşehir/TÜRKİYE*
**isa.kanik@ahievran.edu.tr*

ÖZET

Kur'ân, ihtiva ettiği konuları kendine özgü üslûbu ve yapısı gereği belirli başlık ve müstakil bölümler halinde ele almamaktadır. Bununla birlikte Kur'ân'ın ana konularını kısaca; tevhit, nübüvvet ve ahiret şeklinde tasnif etmek mümkündür. Kur'ân bu ana konu ve kavramlar altında Allah, peygamber, ahiret, insan, varlık, tabiat ve diğer birtakım hususlara da değinmektedir. Geniş bir konu yelpazesine sahip olan Kur'ân'da kuraklık, kıtlık, kasırga, sel ve depremler türü tabii ve doğal âfetlerden de bahsedilmektedir. Kur'ân'ı yaşanan gerçek hayat ve güncel hadiseler ekseninde okumak noktasında söz konusu durumların incelenmesi, bağlamları ve vermek istediği temel mesajların kavranması Kur'ân'ın indiriliş maksadıyla muvafık bir yaklaşım olmaktadır. Deprem ve yer sarsıntıları gibi tabii âfetler, insanı karşı karşıya bıraktığı tahammülü zor dünyevî acı sonuçları sebebiyle geçmişte ve günümüzde bilimsel sebep ve sonuçlarıyla farklı yönlerden incelenmiştir. Deprem ve tabii âfetlerin gerek meydana geldiği andaki gerekse sonrasında halleriyle insan üzerindeki büyük etkileri yüzünden özellikle Kur'ân sûre ve âyetleri perspektifinden dinî yönüyle de incelenmesi büyük önem arz etmektedir. Aslında Kur'ân muhtevasında deprem fenomeni farklı bağlamlarda ve muhtelif maksatlarla ele alınmaktadır. Bundan mütevellit, bildirimizin kapsam ve sınırlılıklarını belirlemek adına deprem konusunun Kur'ân'daki belirli bir sûre üzerinden araştırılması uygun görülmektedir. İhtiva ettiği konu ve kavramlar, Kur'ân sûrelerinin mevcut mushaftaki haliyle isimlendirilmelerine neden olmuştur. Kur'ân'ın doksan dokuzuncu sûresi olan Zilzâl Sûresi'nde de kıyamet esnasında meydana geleceği ifade edilen büyük deprem ve yer sarsıntısından bahsedilmektedir. Bu nedenle mezkûr sûreye sarsıntı ve deprem anlamında "Zilzâl" denilmiştir. Bu düşünce ve bilimsel veriler doğrultusunda bildirimizde doğal bir tabiat olayı olan deprem hadisesiyle başlayan sûrenin değindiği diğer konular ile özellikle deprem ve tabii âfetlerin Kur'ân muhtevasında nasıl ele alındığı, bunların hikmet ve maksatlarının neler olabileceği konuları değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tefsir, Kur'ân, Zilzâl Sûresi, Deprem, Tabii Afetler

THE PLACE OF EARTHQUAKE AND NATURAL DISASTERS IN THE CONTENT OF THE QUR'ÂN WITHIN THE CONTEXT OF TAFSIR OF SÛRAH AL-ZILZÂL

ABSTRACT

The Qur'an does not deal with the subjects it contains as specific titles and separate sections due to its unique style and structure. However, briefly the main subjects of the Qur'an; It is possible to classify them as tawhid, prophecy and the hereafter. Under these main topics and concepts, the Qur'an also describes God, the prophet, the hereafter, human beings, existence, nature and other issues. In the Qur'an, which has a wide range of topics, natural and natural disasters such as drought, famine, hurricanes, floods and earthquakes are also mentioned. In order to read the Qur'an in the context of real life and current events, examining the situations in question, understanding their contexts and basic messages is an approach suitable for the purpose of the Qur'an's revelation. Natural disasters such as earthquakes and earth tremors have been studied from different aspects in the past and present with their scientific causes and consequences, due to the unbearable worldly painful consequences they face. Due to the great effects of earthquakes and natural disasters on people both at the time of their occurrence and after it, it is of great importance to examine the religious aspect, especially from the perspective of the Qur'an surahs and verses. In fact, the earthquake phenomenon in the content of the Qur'an is discussed in different contexts and for various purposes. For this reason, in order to determine the scope and limitations of our report, it is considered appropriate to investigate the earthquake issue through a certain surah in the Qur'an. The subjects and concepts it contains have caused the Qur'anic surahs to be named as they are in the present mushaf. In the ninety-ninth sûrah of the Qur'an, the sûrah al-Zilzâl, the great earthquake and ground shaking, which is stated to occur during the Doomsday, are also mentioned. For this reason, the sûrah in question was called "al-Zilzâl" in the sense of shaking and earthquake. In line with this thought and scientific data, in our statement the other issues mentioned by the sûrah, which started with the earthquake, which is a natural event will be examined. In particular, how earthquakes and natural disasters are handled in the content of the Qur'an, and what their wisdom and purpose may be are evaluated.

Keywords: Tafsir, Qur'an, Surat al-Zilzâl, Earthquake, Natural Disasters

OLASI BİR DEPREMDE SAĞLIK SİSTEMİ DAYANIKLILIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ İSTANBUL ÖRNEĞİ

Gülay EKİNCİ^{*}, Mustafa Hakan YILMAZTÜRK², Merve KOÇ¹, Aysun DANAYİYEN¹

¹*İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fak., Sağlık Yönetimi Böl., İstanbul/TÜRKİYE*

²*İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Sağlık ve Hıfzıssıhha Birimi, İstanbul/TÜRKİYE*

**ekincigulay@gmail.com*

ÖZET

Ekosistem içinde meydana gelen volkan patlaması, sel, deprem, heyelan gibi nedenlerle can ve mal kaybına neden olan olaylar doğal afet olarak tanımlanmaktadır. Türkiye gerek jeopolitik yapısı gerek coğrafi konumu dolayısıyla sıklıkla doğa kaynaklı afetlere maruz kalmaktadır. Nitekim yakın zamanda yaşanan ve 11 ilde etkili olan ve ardışık şekilde gerçekleşen her iki depremde on binlerce insan hayatını kaybetmiş, yüz binin üzerinde insan yaralı olarak kurtulmuştur. Bu yaşanan afette sağlık hizmeti sunan kurum ve kuruluşların birçoğu yıkılmış ve o bölgelerde ikamet eden çok sayıda sağlık personeli kaybı da yaşanmıştır. Bu durum bölgede sağlık hizmetlerinin sunumunda ciddi aksaklıklara neden olmuştur. Bu çalışma deprem uzmanlarının dile getirdiği büyük İstanbul depremine hazırlıkta sağlık hizmetleri kapasitesinin İstanbul özelinde incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışmada tanımlayıcı analizlere yer verilmiş ve sağlık hizmetleri kapasitesi çok kriterli karar verme yöntemi ve veri zarflama analizi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın sonucunda İstanbul ilinde sağlık hizmetleri kapasitesinin ilçeler düzeyinde değerlendirmesinde anlamlı bulgular elde edilmiş, olası bir deprem yaşanması durumunda sağlık hizmet kapasitesinin ilçeler düzeyinde öncelikler değerlendirilerek planlanması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Sağlık, Kapasitesi, Doğal Afetler, İstanbul

AN EVALUATION OF HEALTHCARE SYSTEM RESILIENCE IN A POSSIBLE EARTHQUAKE, ISTANBUL EXAMPLE

ABSTRACT

Events that cause loss of life and property due to volcanic eruptions, floods, earthquakes, and landslides occurring in the ecosystem are defined as natural disasters. Turkey is frequently exposed to natural disasters due to its geopolitical structure and geographical location. As a matter of fact, tens of thousands of people lost their lives and more than a hundred thousand people were injured in both earthquakes that took place in 11 provinces and were effective in recent year. In this disaster, many of the institutions and organizations providing health services were destroyed and many health personnel residing in those regions were lost. This situation has caused serious disruptions in the delivery of health services in the region. This study was carried out in order to examine the health services capacity in Istanbul in preparation for the great Istanbul earthquake, which earthquake experts have voiced. In the study, descriptive analyzes were included and health services capacity was carried out using multi-criteria decision-making method and data envelopment analysis. As a result of the research, meaningful findings were obtained in the evaluation of the health services capacity at the district level in the province of Istanbul, and it was recommended to plan the health service capacity at the district level in case of a possible earthquake.

Keywords: Earthquake, Health, Capacity, Natural Disasters, İstanbul

HİTİTLER ZAMANINDA ANADOLU'DA YAŞANAN DEPREMLER VE İZLERİ

Hülya KAYA HASDEMİR^{1*}

Muş Alparslan Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, 49250, Muş/TÜRKİYE

**h.kayahademir@alparslan.edu.tr*

ÖZET

Antik dönemlerdeki depremler ile ilgili yapılan literatür ve saha çalışmaları dönem insanlarının bu yıkıcı doğa olayı karşısında sergilediği tepkiyi anlamımıza kısmen yardımcı olmaktadır. Birçok antik toplumda olduğu gibi Hititler de anlamlandıramadığı tabiat olaylarının doğaüstü güçler yani tanrılar tarafından meydana getirildiğini düşünmüşlerdir. Hititlerin inancına göre tanrılara karşı olan görevlerin aksatılması, bayram kutlamaları ve kurban sunularının ihmal edilmesi sonucunda insanlar tanrılar tarafından türlü felaketlerle cezalandırılmıştır. Bu bağlamda depreme sebep olan etkenler hakkında bilgi sahibi olmayan Hititler diğer doğa olayları gibi depremlerin de kızgın tanrılarının gazabı olarak kabul etmişlerdir. Büyük yıkımlara sebep olan depremler sık yaşanılmasa bile gerçekleştikleri zaman insan ve tabiat üzerinde büyük izler bırakabilmektedir. Hititler zamanında Anadolu'da gerçekleşen depremlerin izleri başkent Hattuša başta olmak üzere Şapinuwa, Şamuha ve Şarišša gibi Hitit şehirlerinde arkeolojik, jeolojik ve arkeosismolojik çalışmalar sayesinde tespit edilebilmektedir. Deprem içerikli çivi yazılı belgelerin sayısı az olmasına rağmen Hitit arşivlerinde yer alan bazı belgeler Hititler zamanında yaşanan depremler ve etkileri hakkında bilgi vermektedir.

Bu çalışmada filolojik, arkeolojik, jeolojik ve arkeosismolojik veriler kullanılarak Anadolu'da Hititler zamanında yaşanan depremler ve bu depremlerden geriye kalan izlerin tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Doğal Afetler, Deprem Kehaneti, Katkattima/katkattinu

EARTHQUAKES IN ANATOLIA DURING THE HITTITES PERIOD AND THEIR TRACES

ABSTRACT

The literature and field studies on earthquakes in ancient times partially help us understand the reaction of the people of the relevant period to this destructive nature event. Like many ancient societies, the Hittites thought that natural phenomena that they could not make sense of were created by supernatural forces, that is, gods. According to the belief of the Hittites, people were punished by the gods with all kinds of disasters as a result of disrupting the duties against the gods, neglecting feast celebrations and the sacrifice offerings. In this context, the Hittites, who did not know about the factors that caused the earthquake, accepted earthquakes as the wrath of angry gods like other natural events. Earthquakes, which cause great destruction, can cause great effects on people and nature when they occur, although they do not occur frequently. The traces of the earthquakes that occurred in Anatolia during the Hittite period can be detected by archaeological, geological and archaeoseismological studies in Hittite cities such as Şapinuwa, Şamuha and Şarišša, especially in the capital Hattuša. Although the number of cuneiform documents with earthquake content is limited, some documents in the Hittite archives also provide information about the earthquakes experienced during the Hittite period and their effects.

In this study, it was aimed to determine the earthquakes experienced in Anatolia during the Hittite period and the traces of these earthquakes by using philological, archaeological, geological and archaeoseismological data.

Keywords: Earthquake, Natural Events, Earthquake Omen, Katkattima/katkattinu

JEOTEKTONİK, DEPREM VE MADEN YATAKLARI: KUZEY ANADOLU FAY ZONU

Alaaddin VURAL^{1*}, Güllü KIRAT²

¹ *Gümüşhane Üniversitesi, Mühendislik Fak., Jeoloji Mühendisliği Böl., Gümüşhane/TÜRKİYE*
² *Yozgat Bozok Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fak., Jeoloji Mühendisliği Böl., Yozgat/TÜRKİYE*

**alaaddinvural@hotmail.com*

ÖZET

Yerkürenin şekillenmesinde ve gelişiminde jeotektonik olayların etkisi çok önemli bir yer tutmaktadır. Jeotektonik olayların etkisiyle kıtaların parçalanması-birleşmesi, gelişimi, değişimi, dağ oluşumları gibi birçok olay meydana gelmektedir. Önemli fay hatlarının gelişiminde, hatta günümüzde sosyal ve kültürel olayları dahi etkileyen depremlerin oluşumunda da ana unsur yerkürenin jeotektonik evrim sürecidir. Tetis okyanuslarındaki Afrika, Arab ve Hindistan Plakalarının birbirine yaklaşması ve Avrasya kıtası ile çarpışması günümüzün en önemli kuşaklarından biri olan ve Batı Akdeniz'den Çin'e kadar uzanan Tetis kuşağını ve ilişkili metalojenik kuşağını da oluşturmuştur. Türkiye'nin en belirgin tektonik çatısı, Pontidleri, Anatolid-Torid platformundan ayıran İzmir-Ankara-Erzincan Zonu ve Arap Levhasının kuzey kenarını oluşturan Bitlis kenet zonudur. Bugünkü Türkiye coğrafyası bu büyük çerçeve detaylandırıldığında, birbirleriyle karmaşık kenet zonları ile ayrılan ve Tetis okyanuslarının kalıntılarını (Paleotetis ve Neotetis okyanusları) temsil daha küçük plakalara ayrılmaktadır. Türkiye'nin Jeodinamik evriminde, Pontid yayı ile Anadolu-Torid platformunun İzmir-Ankara-Erzincan Kenet Zonu boyunca çarpışmasıyla Neotetisin kuzey kolunun Geç Paleosen-Eosen aralığında kapanması önemli bir olgudur. Bu süreç aynı zamanda Türkiye'nin Neotektoniğinin de başlatıcı süreci olmuş, dünyaca bilinen ve önemli deprem üreticisi olan Kuzey ve Doğu Anadolu Fay Zonlarını oluşturmuştur. Bu fay zonlarının gelişim süreçleri aynı zamanda bu zonlarda önemli maden yataklarına da ev sahipliği yapmaktadır. Bu bağlamda Kuzey Anadolu Fay Zonunda hidrotermal süreçler Geç Paleosen'de başlamıştır. Kuzey Anadolu Fay Zonu içinde bulunan önemli maden yatakları dikkate alındığında fay zonunun şekillenmesi ve maden yataklarının oluşumunun ilişkisi de kolaylıkla görülmektedir. Bu bağlamda Biga Yarımadasındaki Kısacık altın cevherleşmesi, Alakeçi listvenitleşmesine bağlı altın zenginleşmesi bu zondaki cevherleşmeye örneklerdir. Bu yataklar dışında da, bu zonla doğrudan ve dolaylı ilişkili maden yatakları bilinmektedir. Dolayısıyla yerküreyi şekillendiren ana tektonik olaylar ve bunlardan kaynaklı aktif tektonik hatlar deprem gibi büyük doğal afetleri oluştururken aynı zamanda da önemli birçok doğal kaynakların da oluşumuna katkı vermektedir. İnsan gücüyle engellenmesi mümkün olmayan bu devasa jeolojik olayların meydana getirdiği olumlu imkanlardan yararlanırken, doğası gereği etkili olacağı doğal afetlere karşı da önlem alınarak yaşamını sürdürmek insanlığın en önemli önceliklerinden biri olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Tektonik Evrim, Paleotetis, Neotetis, Tetis Kuşağı, Metalojeniz, Jeodinamik, Maden Yatakları

GEOTECTONICS, EARTHQUAKE AND MINERAL DEPOSITS: THE NORTH ANATOLIAN FAULT ZONE

ABSTRACT

The effect of geotectonic events has a very important place in the shaping and development of the earth. With the effect of geotectonic events, many events such as the disintegration-unification, development, change, mountain formations of the continents occur. The geotectonic evolution process of the earth is the main factor in the development of important fault lines and even in the formation of earthquakes that affect social and cultural events today. The convergence of the African, Arabian and Indian Plates in the Tethys oceans and their collision with the Eurasian continent also formed the Tethys belt and associated metallogenic belt, which is one of the most important belts of today and stretches from the Western Mediterranean to China. The most distinctive tectonic framework of Türkiye is the İzmir-Ankara-Erzincan Zone, which separates the Pontides from the Anatolide-Tauride platform, and the Bitlis suture zone,

which forms the northern edge of the Arabian Plate. When this large framework is detailed, the geography of today's Türkiye is divided into smaller plates that are separated from each other by complex suture zones and represent the remnants of the Tethys oceans (Paleotethys and Neotethys oceans). The closure of the northern branch of the Neotethys in the Late Paleocene-Eocene interval, when the Pontide arc and the Anatolian-Tauride platform collided along the İzmir-Ankara-Erzincan Suture Zone, is an important phenomenon in the geodynamic evolution of Türkiye. This process has also been the dominant process of Türkiye's Neotectonics and formed the North and East Anatolian Fault Zones, which are world-renowned and important earthquake producers. The development processes of these fault zones also host important mineral deposits in these zones. In this context, hydrothermal processes in the North Anatolian Fault Zone started in the Late Paleocene. Considering the important mineral deposits in the North Anatolian Fault Zone, the relationship between the formation of the fault zone and the formation of the mineral deposits can be easily seen. In this context, Kısacık gold mineralization in Biga Peninsula and gold enrichment due to Alakeçi listvenitization are examples of mineralization in this zone. Apart from these deposits, mineral deposits directly and indirectly related to this zone are known. Therefore, while the main tectonic events that shape the earth and the active tectonic lines arising from them create major natural disasters such as earthquakes, they also contribute to the formation of many important natural resources. While taking advantage of the positive opportunities created by these gigantic geological events that cannot be prevented by human power, it should be one of the most important priorities of human beings to continue living by taking precautions against natural disasters that will be effective due to their nature.

Keywords: Tectonic Evolution, Paleotethys, Neotethys, Tethys Belt, Metallogenesis, Geodynamics, Mineral Deposits

DEPREMLERLE MÜCADELEDE SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ ROLÜ

İskender YILDIRIM^{1*}

¹Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Halkbilimi Bölümü, Ankara/TÜRKİYE

*iskenderyl@gmail.com

ÖZET

Deprem, yer kabuğundaki tektonik tabakaların birbirlerine karşı hareket ederek sismik dalgalar şeklinde enerji açığa çıkarmasıyla meydana gelen doğal bir olaydır. Bu enerji, yerin sallanmasına neden olabileceği gibi heyelan, tsunami ve yer kırılması gibi başka etkilere de yol açabilir. Depremlerin şiddeti, depremin derinliği ve yeri, ilgili tektonik tabakaların boyutu ve çevredeki kaya türü gibi faktörlere bağlı olarak değişebilir. Bir depremin şiddeti, “0” ile “10” arasında değişen Richter değeriyle ölçülür.

Depremler, yoğun nüfuslu alanlarda veya yetersiz inşaat standartlarına sahip alanlarda meydana geldiğinde özellikle tehlikeli olabilir. Ortaya çıkan enerji, binaların ve diğer yapıların çökmesine, yaralanmalara ve ölümlere neden olabilir. Bazı deprem olayları, aniden ortaya çıkması ve sonuçları itibarıyla fiziksel yıkımlara, ekonomik kayıplara, toplumsal ya da psikolojik hasarlara neden olur. Mevcut imkânlarla müdahale edebilme kapasitesini aşan bu türden bir deprem olayı, onun “afet” kavramı içinde değerlendirilmesini gerektirir.

Deprem afetleri, etkilenen topluluklar üzerinde can kaybı, yaralanma, altyapının tahrip olması ve mülklerin kaybı dahil olmak üzere önemli bazı olumsuz etkilere sahip olmaktadır. Ayrıca, geçim kaynaklarının kaybı ve sosyal hizmetlerin kesintiye uğraması da dahil olmak üzere uzun vadeli ekonomik ve sosyal sonuçlara yol açmaktadır.

Başta depremle mücadele olmak üzere etkili bir afet mücadelesi, “hükümetler”, “acil durum müdahale ekipleri” ve sivil toplum kuruluşları gibi çeşitli paydaşlar arasında koordineli bir çalışmayı gerektirir. Bu, afetler meydana gelmeden önce hazırlanmayı, olay sırasında ve sonrasında hızlı ve etkili bir şekilde müdahale etmeyi ve etkilenen toplulukların yeniden inşa edilmesine ve gelecekteki afetler karşısında daha dayanıklı hale gelmesine yardımcı olmak için uzun vadeli ve sürdürülebilir bir programı gerektirir. Sivil toplum kuruluşları, afete müdahale ve kurtarma çabalarında kritik bir rol oynamaktadır. Etkilenen topluluklara yardım ve destek sağlamak için genellikle kaynakları, işgücünü ve gönüllüleri hızlı bir şekilde seferber etme kapasitesine sahiptirler. Deprem gibi büyük afetlerde yalnızca fiziksel yıkımlar değil aynı zamanda toplumsal ve kültürel yıkımlar da söz konusudur. Bu çalışmada, 6 Şubat 2023’te Türkiye’de gerçekleşen deprem felaketinden hareketle deprem öncesi, deprem sırası ve deprem sonrası süreçlerde sivil toplum kuruluşlarının etkisi ve katkısı tartışmaya açılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Sivil Toplum Kuruluşu, Afet, Deprem.

THE ROLE OF NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS IN FIGHTING EARTHQUAKE

ABSTRACT

An earthquake is a natural event that occurs when tectonic layers in the earth’s crust move against each other, releasing energy in the form of seismic waves. This energy can cause ground shaking as well as other effects such as landslides, tsunamis and groundbreaking. The intensity of earthquakes can vary depending on factors such as the depth and location of the earthquake, the size of the tectonic plates involved, and the surrounding rock type. The intensity of an earthquake is measured by the Richter value, which ranges from “0” to “10”.

Earthquakes can be particularly dangerous when they occur in densely populated areas or areas with poor construction standards. The energy released can cause buildings and other structures to collapse, causing injury and death. Some earthquake events cause physical destruction, economic losses, social or psychological damage as a result of their sudden emergence and consequences. Such an earthquake event, which exceeds the capacity to intervene with the available means, requires that it be evaluated within the concept of “disaster”.

Earthquake disasters have a number of significant adverse effects on affected communities, including loss of life, injury, destruction of infrastructure and loss of property. It also has long-term economic and social consequences, including loss of livelihoods and interruption of social services.

An effective disaster response, especially the fight against earthquakes, requires a coordinated work among various stakeholders such as “governments”, “emergency response teams” and non-governmental organizations. This requires preparation before disasters occur, responding quickly and effectively during and after the event, and a long-term and sustainable program to help affected communities rebuild and become more resilient in the face of future disasters.

Non-governmental organizations play a critical role in disaster response and recovery efforts. They often have the capacity to quickly mobilize resources, workforce and volunteers to provide aid and support to affected communities. In major disasters such as earthquakes, there is not only physical destruction, but also social and cultural destruction. In this study, the impact and contribution of non-governmental organizations in the pre-earthquake, during the earthquake and post-earthquake processes will be discussed, based on the earthquake disaster that took place in Turkey on February 6, 2023.

Keywords: Non-Governmental Organization, Disaster, Earthquake

ESKİÇAĞDA DEPREMİN MİMARİ VE SOSYOLOJİK ETKİSİ

Rümeysa KAYNAK^{1*}

¹Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, 49250, Muş/TÜRKİYE

*kaynakrumeysa@gmail.com

ÖZET

Deprem olgusu günümüzde olduğu gibi eskiçağ dönemlerinde de insanların hayatlarını fiziki, sosyal ve psikolojik olarak olumsuz etkilemiştir. Eskiçağ toplumları da günümüz insanları gibi depremi çabuk unutup ve gereken önlemleri almamışlardır. Fakat az da olsa depreme karşı duyarsız kalmayıp mimari ve dini açıdan önlemler almışlardır. Deprem olgusu ile ilgili bilgileri genellikle ele geçen tabletlerden öğrenmekteyiz. Bu tabletlerde deprem ile ilgili bilgilere çok az rastlanılmaktadır. Ele geçen belgelerde deprem sözcüğünü karşılayan bir kelimeye tam olarak rastlanılmamıştır. Fakat bazı kelimelerin anlamlarından depremden bahsedildiğini tahmin etmekteyiz. Depreme karşı alınan mimari önlemlerin dışında depremin tanrının krallara ve halka bir ceza olarak gönderildiği düşünülmektedir. Deprem gibi doğal afetlerin nedenini krallara dönemin astrologları bildirmektedir. Astrologlar, gökyüzü hareketleri gözlemleyerek tanrıdan af dilemek yapılması gerekenleri krallara bildirerek, tanrılardan af dilemeleri için yol göstermişlerdir. Böylece tanrıdan af dilemek için eskiçağ toplumlarının çeşitli ritüeller gerçekleştirdiğini söyleyebiliriz.

Bu yazının amacı insan hayatını her yönüyle etkileyen depremin, eskiçağ toplumları üzerindeki etkisini araştırmak ve eskiçağ döneminde karanlıkta kalan deprem olgusuna az da olsa ışık tutmaktır. Çalışmamızda Anadolu ve Mezopotamya bölgelerinde meydana gelen deprem hakkında bilgi verilip daha sonra Anadolu bölgesinde kurulmuş olan Hitit ve Urartu'da depremin mimari ve sosyolojik etkilerine değinilmiştir. Devamında Mezopotamya'da kurulmuş olan Asur'da depremin etkisi ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Mimari, Psikoloji, Astroloji, Ritüel

ARCHITECTURAL AND SOCIOLOGICAL EFFECT OF EARTHQUAKE IN ANCIENT AGES

ABSTRACT

Earthquake phenomenon negatively affected people's lives physically, socially and psychologically in ancient times as well as today. Ancient societies, like today's people, did not forget the earthquake quickly and did not take the necessary precautions. However, they did not remain insensitive to earthquakes, albeit a little, and took architectural and religious importance. We generally learn about the earthquake phenomenon from the tablets that were found. There is very little information about earthquakes in these tablets. In the documents unearthed, a word that corresponds to the word earthquake has not been found exactly. However, we guess that the meanings of some words are mentioned about the earthquake. Apart from the architectural measures taken against the earthquake, they thought that the god was sent to the kings and the people as a punishment. The astrologers of the period reported to the kings the cause of natural disasters such as earthquakes. By observing the movements of the sky, the astrologers informed the kings what should be done for the forgiveness of the god and guided them to ask forgiveness from the gods. Thus, we can say that ancient societies performed various rituals to ask forgiveness from God.

The aim of this article is to investigate the effect of the earthquake, which affects human life in every aspect, on ancient societies and to shed light on the earthquake phenomenon that remained in the dark in ancient times. In our study, information was given about the earthquake that occurred in Anatolia and Mesopotamia, and then the architectural and sociological effects of the earthquake in Hittite and Urartu, which were established in the Anatolian region.

Keywords: Earthquake, Architectural, Psychology, Astrology, Ritual

DEPREM SONRASI ARAMA-KURTARMA ÇALIŞMALARINDA FİLM EKİPMANLARININ KULLANIMI VE ÖNEMİ

Yunus NAMAZI*

¹Fırat Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo-TV ve Sinema Böl., Elazığ /TÜRKİYE

*prayeryunus@gmail.com

ÖZET

Deprem sonrası arama-kurtarma çalışmaları esnasında teknolojik aygıtlardan ve birçok alandaki teknik ekipmanlardan faydalanılmaktadır. Her bir kurtarma çalışmasının temelinde canlı kayıplarının yaşanmaması hedeflenmekte ve bu ekipmanlar son derece önemli işlevler görmektedir. Bu çalışmanın amacı; 6 Şubat 2023'te yaşanan depremler sonrası arama-kurtarma çalışmalarında film yapım ekipmanlarının yeri ve önemini detaylandırmak, ses-görüntüyle ilgili aygıtların deprem sonrasında işlevlerini açıklamak, bunların enkaz alanlarında nasıl kullanılabileceğini izah etmek ve olası riskleri en aza indirmenin yollarını sunmaktır.

6 Şubat 2023'te yaşanan depremlerin geniş bir sahada etkili olması, hem mevcut ekip hem de ekipmanların sayısının fazla olması gerektiği gerçeğini ortaya koymuştur. Özellikle film yapımında kullanılan bazı ekipmanların, afetin boyutunun tahmin edilemediği zamanlar için hayati bir önem taşımaktadır. Bunların başında “termal kameralı drone, kablosuz mikrofon, profesyonel ses kayıt cihazları, bataryalı aydınlatma ekipmanları” gelir. Bu araç ve gereçler gerek enkaz-altında veya enkaz-üstünde, enkazın yayıldığı alanlarda ve enkazın daha geniş bir çerçeveden görülmesi gerektiği zamanlarda kullanılabilir. Deprem sonrasında film yapım ekipmanlarının kullanım amacı ve yeri farklılık arz edebilir ancak bu araç-gereçlerin kullanılmasında asıl amaç, depremden hemen sonra canlı kayıpların yaşanmaması için alanında uzman kişi veya kişilerin (kameraman, ses operatörü, ışık teknisyeni, drone operatörü) bilgi ve tecrübelerini ivedilikle ortaya koymalarıdır. Arama-kurtarma ekipleriyle koordineli bir çalışma yürütmesi gereken film yapım görevlilerinin, kendi sorumluluk alanlarına giren konularda uzman ekiplerle güçlü bir iletişim kurmaları ve sahada güçlü bir destek personeli olarak yer alabilmelerinin çok önemli olduğu gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Deprem ve Arama-kurtarma, Film Ekipmanları, Drone Görüntüleme, Ses Kaydı, Aydınlatma

THE USE AND IMPORTANCE OF FILM EQUIPMENT IN POST-EARTHQUAKE SEARCH AND RESCUE WORK

ABSTRACT

Technological devices and technical equipment in many fields are used during post-earthquake search and rescue work. Based on each rescue work, it is aimed not to experience loss of life, and this equipment performs extremely important functions. The aim of this study; this study aims to detail the place and importance of film production equipment in search and rescue work after the earthquakes experienced on February 6, 2023, to explain the functions of audio-visual devices after the earthquake, to explain how they can be used from the field, and to present ways to minimize possible risks during their use. The fact that the earthquakes experienced on February 6, 2023, were effective in a wide area revealed the fact that the number of both the existing team and the equipment should be high. Some equipment, especially used in filmmaking, is considered to be of vital importance when the extent of the disaster cannot be predicted. At the beginning of these are “thermal camera drone, wireless microphone, professional voice recorders, battery-powered lighting equipment”. These tools and equipment can be used both under the debris or on the debris, in areas where the debris is spread and when the debris needs to be seen from a wider frame. The purpose and location of the film production equipment after the earthquake may differ, but the main purpose here is to promptly reveal the knowledge and experience of the person or persons (cameraman, sound operator, light technician, drone operator) who are experts in their field to avoid casualties immediately after the earthquake. It is observed that it is very important for the film production officers, who are expected to work in coordination with the search and rescue teams, to establish strong communication with the expert teams on the subjects that fall under their responsibility and to be able to take place as strong support personnel in the field.

Keywords: Earthquake and Search and Rescue, Film Equipment, Drone Visualization, Sound Recording, Lighting

AFET BÖLGELERİNDE GIDA GÜVENLİĞİNİN SAĞLANMASI

Necattin Cihat İÇYER^{1*}, Fatih BOZKURT¹

¹Muş Alparslan Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Gıda Mühendisliği Böl., Muş/TÜRKİYE

*n.icyer@alparslan.edu.tr

ÖZET

Afetlerin can kayıplarının yanı sıra bölgesel temelde ekonomik sorunlara, buna bağlı olarak insanlarda sosyal ve psikolojik olumsuzluklara yol açtığı bilinmektedir. Afetin gerçekleşmesi ile birlikte afetzedelerin en temel gereksinimleri içilebilir temiz su, hijyenik koşullarda sunulmuş gıdalar ve barınmadır. Bu gereksinimlerden en önemlileri olan temiz-içilebilir su ve hijyenik gıdaların afet bölgelerinde temini halk sağlığını yakından ilgilendirmektedir. Bu bölgelerde çeşitli kuruluşların finanse ettiği yemek dağıtım noktalarının yeterli-uygun gıdaya, uygun depolama alanlarına, buzdolabına, yeterli temizlik ekipmanlarına, içilebilir-temizlik maksatlı temiz suya erişimlerinin aksamaması gerekir. Bu özelliklere sahip olmadan bölgeye gönderilen ekip ve ekipmanlar gıda güvenliğinin olumsuz etkilenmesine neden olabilir bu da ciddi risk oluşturur. Bu çalışmada afet bölgelerinde gıda üretimi ve dağıtımını yapan kuruluşlarda gıda güvenliğinin sağlanabilmesi için gerekli asgari koşullar belirtilmiş ve muhtemel riskler üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Gıda Güvenliği, Deprem, Afet, Gıda Hijyeni

ENSURING FOOD SAFETY IN DISASTER AREAS

ABSTRACT

It is known that disasters cause economic problems on a regional basis, as well as loss of life, and consequently, social and psychological negativities in people. With the realization of the disaster, the most basic needs of the disaster victims are potable clean water, food presented under hygienic conditions and shelter. The supply of clean-potable water and hygienic food, which are the most important of these requirements, in disaster areas is closely related to public health. Food distribution points financed by various organizations in these regions should not be interrupted in their access to adequate-suitable food, suitable storage areas, refrigerators, adequate cleaning equipment, and clean water for potable-cleaning purposes. Teams and equipment sent to the region without these features may cause food safety to be adversely affected, which poses a serious risk. In this study, the minimum conditions necessary to ensure food safety in organizations that produce and distribute food in disaster areas are specified and possible risks are emphasized.

Keywords: Food Safety, Earthquake, Disaster, Food Hygiene

DEPREM MANASINDAKİ ZİLZAL SÜRESİNİN İNTİBAHLARI

Eşref İNAN¹

¹Bingöl Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Arapça Mütercim ve Tercümanlık Anabilim Dalı,

Bingöl/TÜRKİYE

[*einan@bingol.edu.tr](mailto:einan@bingol.edu.tr)

ÖZET

Yaşadığımız dünyada işler belli bir kanun altında gerçekleşmektedir. Tesadüfe dair hiçbir şey rastlanılamaz. Her şeyde bir ölçü ve her işleyişte bilinçli bir tasarım vardır. İnsanın kompleks yapısından yıldızlar alemindeki işleyişe, karalar ve denizlerdeki sayısız canlının yaratılışına kadar ciddi bir ahenk görülmektedir. Ateş küre, su küre, fay hatları o tasarımın bir parçasıdır. Yüce Allah ise yaptığı işleri sebepler altında gerçekleştirmektedir. Su, karbon, oksijen döngüleri aynı kanuna göre işlemektedir. Allah Kur'an'da kendisini tanıtırken her şeyin bilgisinin yanında olduğunu ve yaprağın kendisinden habersiz düşmediği gibi hassas bir durumdan bahseder. Deprem olayı da fay bölgelerinin olduğu yerlerin harekete geçmesi ile oluşmaktadır. Zilzal süresinde Allah'ın yere emretmesiyle gerçekleştiği bildirilmektedir. Çalışmamızda Allah'ın yanardağ patlamaları, hastalıklar, depremler ve musibetler gibi afetlerde hiç rolünün olmadığı yanlışlığı üzerinde durulacaktır. Zira Allah her şeye mutlak hâkimdir ve her şeyden haberdardır. İşi sadece bilimsel temellere dayandırıp var olan kudreti tanımamak doğru değildir. Hayrı ve şerri yaratan Allah olup bu olaylarda önemli gayeler gizlidir. Allah insanlara zulmetmediğini birçok yerde bildirdiğinden daha çok insanın ihmali yönünde değerlendirilmelere gidilmelidir. Zeminin problem olduğu yerlere bedel dünyanın dengesini koruyan dağların alt yapısını taşıyan yerlere yaşam alanları taşınmalıdır. Bilimsel verilere uygun ölçülerle inşa yoluna gidilmelidir.

Anahtar kelimeler: Zilzal Suresi, Kur'an, Deprem, Fay Hattı, Tesadüf

APPROACHES OF THE ZILZAL TIME IN EARTHQUAKE MANAGEMENT

ABSTRACT

In the world we live in, things happen under a certain law. Nothing of coincidence can be found. There is a measure in everything and a conscious design in every operation. A serious harmony can be seen from the complex structure of man to the functioning of the stellar realm, to the creation of countless living things on land and in the seas. Fire sphere, water sphere, fault lines are part of that design. Almighty Allah does what He does under reasons. The water, carbon, oxygen cycles operate according to the same law. While introducing himself in the Qur'an, Allah mentions the sensitive situation that he has knowledge of everything and that the leaf does not fall unaware of it. The earthquake event is also formed by the mobilization of the places where the fault zones are earth. In our study, we will focus on the falsehood that Allah has no role in disasters such as volcanic eruptions, diseases, earthquakes and calamities. For Allah is all-knowing and all-knowing. It is not correct to base the work only on scientific foundations and not recognize the existing power. It is Allah Who creates good and evil, and important purposes are hidden in these events. Although Allah has declared in many places that He does not oppress people, evaluations should be made in the direction of human neglect. Instead of the places where the ground is a problem, it should be moved to the living spaces to the places that carry the infrastructure of the mountains that protect the balance of the world. It should be built in accordance with scientific data.

Key words: Surah Zilzal, Qur'an, Earthquake, Fault Line, Coincidence

DEPREM VE “ÖTEKİ”: KAHRAMANMARAŞ DEPREMİ SONRASI SURİYELİLER VE SOSYAL HİZMETİN YAPABİLİRLİKLERİ

Adem KILIÇ^{1*}

¹Bingöl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, 12000, Bingöl/TÜRKİYE

*akilic@bingol.edu.tr

ÖZET

6 Şubat 2023'te meydana gelen ve Kahramanmaraş depremi diye bilinen büyük felaketten en çok etkilenen gruplardan biri, depremin etkili olduğu illerde yoğun olarak yaşayan Suriyeliler olmuştur. Deprem sonrası Suriyelilere dönük ayırıcı, ırkçı, dışlayıcı, suçlayıcı söylemler sosyal medya başta olmak üzere toplumda yaygınlık kazanmıştır. Suriyelilere dönük var olan dışlayıcı ve ötekileştirici tutumlar deprem sonrası daha da derinleşmiştir. Savaş, deprem ve pek çok dezavantajlılık durumunu bir arada yaşayan Suriyeliler, sosyal hizmetin depremden en çok etkilenen kırılgan müracaatçı gruplarından biridir. Depremzede Suriyelilere mikro-mezzo-makro boyutta mesleki müdahalelerin yapılması, psiko-sosyal açıdan sosyal işlevselliklerinin artırılması sosyal hizmetin en temel yapabilirlikleri arasındadır. Özellikle güçlendirme ve baskı karşıtı temelli mesleki müdahalelerin yapılmasının, Suriyelileri maruz kaldıkları dışlayıcı ve ötekileştirici söylemlere karşı güçlendireceği düşünülmektedir. Ayrıca sosyal çalışmacıların baskı, dışlanma ve ötekileştirme söylemlerine karşı yeni arayışlar içerisinde olmalarının, bu bağlamda sosyal hizmet mesleğinin yapabilirliklerini arttıracığı ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Suriyeliler, Deprem, Ötekileştirme, Sosyal Hizmet, Güçlendirme, Baskı-karşıtı Sosyal Çalışma

EARTHQUAKE AND “THE OTHER”: SYRIANS AFTER THE KAHRAMANMARAŞ EARTHQUAKE AND THE CAPABILITIES OF SOCIAL WORK

ABSTRACT

One of the groups most affected by the great disaster, known as the Kahramanmaraş earthquake, which occurred on February 6, 2023, was the Syrians living in the provinces where the earthquake was effective. After the earthquake, discriminatory, racist, exclusionary and accusatory discourses towards Syrians became widespread in society, especially in social media. Exclusionary and marginalizing attitudes towards Syrians deepened even more after the earthquake. Living together with war, earthquake and many disadvantages, Syrians are one of the vulnerable client groups of social work most affected by the earthquake. Providing micro-mezzo-macro professional interventions to earthquake survivors and increasing their psycho-social functionality are among the most basic capabilities of social work. It is thought that especially the professional interventions based on empowerment and anti-oppression will strengthen the Syrians against the exclusionary and marginalizing discourses they are exposed to. In addition, it can be stated that the social workers' search for new discourses against oppression, exclusion and marginalization will increase the capabilities of the social work profession in this context.

Keywords: Syrians, Earthquake, Marginalization, Social Work, Empowerment, Anti-oppressive Social Work

TARİHİ YAPI KEMER SİSTEMLERİNDE DEPREM ETKİSİNDE OLUŞABİLECEK HASARLAR VE GERGİ ÇUBUK KULLANIMININ ÖNEMİ

Furkan BİRDAL^{1*}, Taha DEMİRCİ²

¹*Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fak., İnşaat Mühendisliği, Kırşehir/TÜRKİYE*

²*Kayseri Vakıflar Bölge Müdürlüğü, Sanat Eserleri ve Yapı İşleri Şubesi, Kayseri/TÜRKİYE*

**furkanbirdall61@gmail.com*

ÖZET

Ülke olarak derin bir üzüntü yaşadığımız, asrın felaketi olarak tanımlanan, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş ilimiz merkezli depremlerde büyük yıkım meydana gelmiş ve maalesef çok sayıda vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. Pazarcık ve Elbistan İlçelerinde yaklaşık 9 saat arayla 7.7 ve 7.6 büyüklüklerinde oluşan ve birçok ilimizi etkileyen depremler farklı kullanım sınıfı ve taşıyıcı sistem özelliklerine sahip diğer yapılarla birlikte tarihi yapılarımızda da hasara ve yıkıma yol açmıştır. Depremden etkilenen illerde yapmış olduğumuz çalışmalarda farklı özellikte birçok “az-orta ve ağır hasarlı yapı” incelenmiştir. Bu incelemelerle birlikte farklı illerde bulunan tarihi yapılarımızda da gözlemler yapılmış ve hasarlara ilişkin değerlendirmelerde bulunulmuştur. Özellikle Tarihi Camilerimizde yaptığımız incelemelerde kemerler, kubbeler, ahşap elemanlar, birleşim detayları, taşıyıcı duvarlar incelenmiştir. Bu makale kapsamında deprem etkisinde tarihi yapı kemer sistemlerinde oluşabilecek hasarlar ele alınmıştır. Kemer sistemlerde dinamik yük etkisinde yapısal hasar oluşma mekanizması analitik olarak irdelenmiştir. Depremden etkilenen illerde tarihi yapı kemer sistemlerinde yapmış olduğumuz gözlemler, analitik çalışmalarımızdan elde ettiğimiz verilerle birleştirilerek değerlendirmelerde bulunulmuştur. Ayrıca kemer sistemlerin güçlendirilmesinde yaygın şekilde uygulanan gergi çubuğu uygulamasının önemi, analitik ve gözlemsel verilerle karşılaştırmalı olarak belirlenmiştir. Gergi çubuğu uygulamasında dikkat edilmesi gereken hususlar detaylandırılmıştır. Çalışmamızda gergi çubuğuna ilave kemer sistemlerin güçlendirilmesinde uygulanabilecek yaklaşımlar araştırılarak bu yaklaşımların uygulanabilirliği değerlendirilmiştir. Çalışmamız ile geçmişten günümüze miras kalan tarihi yapılarımızın, gelecek nesillere güvenle aktarılabilmesi çalışmalarına katkı sunulabilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tarihi Yapılar, Deprem, Yapısal Hasar, Kemer Sistemler, Güçlendirme

EARTHQUAKE DAMAGES OCCURING IN THE ARCH SYSTEMS OF THE HISTORICAL BUILDINGS AND IMPORTANCE OF TIE-RODS USAGE

ABSTRACT

We have felt deep sadness as a country for the earthquakes centered in Kahramanmaraş on February 6, 2023, and defined as the disaster of the century. In these earthquakes great destruction occurred and many of our citizens unfortunately lost their lives. Earthquakes with magnitudes of 7.7 and 7.6 which occurred in Pazarcık and Elbistan respectively with approximately 9 hours intervals and affected many of our cities, have caused damage and destruction in our historical buildings as well as the other structures with different usage classes and bearing system characteristics. In the studies we carried out in the cities affected by the earthquakes, many structures with different characteristics with “minor-moderate and major damage” were examined. Along with these examinations, observations were made in our historical buildings in different cities and evaluations were made regarding the damages. Arches, domes, wooden elements, joint details, load-bearing walls were examined, especially in our historical Mosques. Within the scope of this article, the damages that may occur in historical building’s arch systems under the influence of earthquakes have been discussed. The mechanism of structural damage in the arch systems under the effect of dynamic load has been analyzed analytically. The observations made in the historical building arch systems in the cities affected by the earthquake have been combined with the data obtained from our analytical studies, and evaluations have been made. In addition, the

importance of the tie-rod application, which is widely applied in the retrofitting of arch systems, has been determined in comparison with analytical and observational data. The points to be considered in the tie-rod application are detailed. In our study, the approaches that can be applied in the retrofitting of arch systems in addition to the tie-rod were investigated and the applicability of these approaches was evaluated. With our study, it is aimed to contribute to the studies of our historical buildings, which were inherited from the past to the present, in terms of handing down them to next generations with confidence.

Keywords: Historical Buildings, Earthquake, Structural Damage, Arch Systems, Seismic Retrofitting

TRAVMA SONRASI BÜYÜME VE TRAVMA SONRASI YIPRANMA ÖLÇEKLERİ KISA FORMLARININ PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Nuri TÜRK^{1*}, Hasan BATMAZ²

¹*Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü, Siirt/TÜRKİYE*

²*Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü,
Sakarya/TÜRKİYE*

**nuri.turk@siirt.edu.tr*

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Platte et al. (2022) tarafından bireylerin travma sonrası büyüme ve yıpranma düzeylerini belirlemek amacıyla geliştirilen Travma Sonrası Büyüme ve Travma Sonrası Yıpranma Envanterinin Kısa Formunu (TSB/TSY) Türkçe'ye uyarlanarak psikometrik özelliklerinin incelenmesidir. TSB/TSY, kişisel güç, diğerleriyle ilişki, yeni olasılıklar, yaşamın takdiri, manevi-varoluşsal değişim olmak üzere 5 alt boyut ve 20 maddeden oluşmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu yaşları 18-30 arasında değişen 400 yetişkinden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı TSB/TSY ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Araştırmada veri analizi süreci devam etmektedir. Geçerlik çalışması kapsamında ölçeğin yapı geçerliği için doğrulayıcı faktör analizi; yakınsak geçerliği için de birleşik güvenilirlik ve ortalama varyans testleri yapılacak son olarak da cinsiyete göre ölçüm değişmezliği incelenecektir. Güvenirlik çalışması için de Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı ve test-tekrar test güvenilirliği hesaplanacaktır. Verilerin analizinde anlamlılık değeri $p < .05$ olarak kabul edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Travma Sonrası Büyüme, Travma Sonrası Yıpranma, Uyarlama

INVESTIGATION OF PSYCHOMETRIC PROPERTIES OF SHORT FORMS OF POST TRAUMATIC GROWTH AND POST-TRAUMATIC DEPRECIATION SCALES

ABSTRACT

The aim of this study was to examine the psychometric properties of the Short Form of the Posttraumatic Growth and Posttraumatic Depreciation Inventory (PGR/TSI) developed by Platte et al. (2022) to determine the posttraumatic growth and depreciation levels of individuals. The PTSI consists of 5 sub-dimensions and 20 items: personal strength, relation to others, new possibilities, appreciation of life, spiritual-existential change. The study group of the research consisted of 400 adults aged between 18-30 years. Present study, the data collection tool PTSD/TSI and personal information form were used. Data analysis process is ongoing in the research. Within the scope of the validity study, confirmatory factor analysis will be performed for the construct validity of the scale; combined reliability and mean variance tests will be performed for convergent validity, and finally measurement invariance will be examined according to gender. For the reliability study, Cronbach's alpha reliability coefficient and test-retest reliability will be calculated. Significance value will be accepted as $p < .05$ in the analysis of the data.

Keywords: Post-traumatic Growth, Post-traumatic Depreciation, Adaptation

DEPREM SONRASI ÇOCUKLARLA ÇALIŞAN RUH SAĞLIĞI UZMANLARININ DENEYİMLERİ: MASAL VE OYUNLARLA İLGİLİ DENEYİM PAYLAŞIMLARI

Bircan KIRLANGIÇ ŞİMŞEK¹, Ebru GÜÇ^{2*}, Berna ARAPASLAN³, Özlem GÜNDÜZ⁴

¹Abdülkadir Özbek Psikodrama Enstitüsü, Psikolog/ Psikodrama Eğitimsi Ankara/TÜRKİYE

²Siirt Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü, Siirt/TÜRKİYE

³Psikiyatrist Dr, Ankara/ TÜRKİYE

⁴Kütahya Atakent İlkokulu, Rehber Öğretmen, Kütahya/ TÜRKİYE

*ebgu04@hotmail.com

ÖZET

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli gerçekleşen ve 11 farklı şehri etkileyen depremden en çok etkilenen gruplardan birinin çocuklar olduğu bilinmektedir. Bu çerçevede deprem sonrasında çocuklarla gerçekleştirilen ve gerçekleştirilecek çalışmaların son derece kritik olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda bu çalışmanın odağında deprem sonrasında çocuklarla çalışan ruh sağlığı uzmanlarının yararlandığı masallar ve oyunlar ile uygulama sürecindeki deneyimleri yer almaktadır. Yürütülen çalışma çerçevesinde nelerin hangi aşamada işlevsel olduğu, ne tür sorunlarla karşılaştığı ve nasıl başa çıkıldığına ilişkin doğrudan yaşantılayanlardan öğrenme temel amaç olarak belirlenmiştir. Çalışma interaktif biçimde yürütülmüş katılımcıların deprem sonrası çocuklarla çalışmalarına dair saha deneyimlerinin ve ilgili paylaşımlarının sözlü ve derin biçimde alınması sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Deprem Sonrası Saha Çalışmaları, Deneyim Paylaşımları, Masallar ve Oyunlar

EXPERIENCES OF MENTAL HEALTH SPECIALISTS WORKING WITH CHILDREN AFTER THE EARTHQUAKE: EXPERIENCE SHARING WITH FAIRY TALES AND GAMES

ABSTRACT

It is known that children are one of the groups most affected by the earthquake that took place in Kahramanmaraş and affected 11 different cities. on February 6, 2023. In this context, it is thought that the studies carried out and to be carried out with children after the earthquake are extremely critical. In this context, the focus of this study is the fairy tales and games used by mental health professionals working with children after the earthquake and their experiences in the application process. Within the framework of the study carried out, learning directly from the experiencers about what is functional at which stage, what kind of problems are encountered and how to deal with them has been determined as the main goal. The study was conducted in an interactive way, and it was ensured that the participants' field experiences and related sharings about their work with children after the earthquake were received verbally and in depth.

Keywords: Field Studies After Earthquake, Experience Sharing, Fairy Tales and Games

ÇAĞDAŞ İSLÂM DÜŞÜNÜRLERİNDE DEPREMİN ONTOLOJİSİNE DAİR YAKLAŞIMLAR: SEZAI KARAKOÇ VE AKİF EMRE ÖRNEĞİ

İzzet GÜLAÇAR^{1*}

¹Muş Alparslan Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri (İslam Felsefesi) ABD, Muş/TÜRKİYE

**i.gulacar@alparslan.edu.tr*

ÖZET

Deprem, başta insan olmak üzere pek çok canlı türünün karşı karşıya kaldığı, değişen düzeylerde zararlı sonuçlar doğurma riski barındıran bir doğa olayıdır. Her deprem sonrası bu tehlikenin yol açtığı acı sonuçlar ile olası etkileri üzerinde durulur. Bu tartışmalarda depremin ilahî bir uyarı, insanın yanlış tutumlarına ve günahlarına verilen bir ceza olduğu yönünde suçlayıcı ve itham edici dil öne çıkar. Deprem pür bir felaket olarak takdim edilmesi dünyamız için gerekli ve yapıcı yönünü ikinci planda bırakmaktadır. Oysaki deprem kar, yağmur, rüzgâr gibi dünyanın oluşumuna ve hayatın devamına katkı sağlayan tabii bir olaydır. Depreme ve diğer tabii olaylara karşı tedbirsizlik ve ihmalkârlık zararlı sonuçlar doğurmaktadır.

Kaynağı açısından ilahi bir hikmete bağlı olarak fizik kanunları çerçevesinde cereyan eden deprem hadisesinin, sonuçları itibariyle de fizikî alanı aşan boyutlar kazandığı bilinmektedir. Özellikle insan üzerindeki etkileri dikkate alındığında depremin metafizik ve ahlâkî alanda yapıcı ve inşa edici yönüyle ele alınması mümkündür. Bu bağlamda çağımızın iki önemli düşünürü olan Sezai Karakoç ve Akif Emre tanık oldukları depremlerden hareketle depremin inşa edici yönünü ele almışlardır. Sezai Karakoç 1966 yılında Varto'da, Akif Emre ise 1999 yılında Gölcük, 2011 yılında Van'da yaşanan depremler hakkında kaleme aldıkları yazılarında meseleyi metafizik ve ahlâkî bir temele dayanarak ele almışlardır. Deprem sarsıcı, hatırlatıcı ve uyarıcı olduğuna dikkat çeken düşünürler, bu durumların aynı zamanda inşa edici bir yönü içkin olduğunu ifade etmişlerdir. Deprem bu inşa ediciliği ise öz-eleştiri, muhasebe ve sorumlulukların gözden geçirilmesi, hatırla/n/ılması ve yeni bir anlayış teklif etmesi yönüyle tebarüz etmektedir. Her iki düşünürün depremin ontolojisinden hareketle yaptıkları tespitler ve sunmuş oldukları teklifler bugün de önemini ve değerini korumaktadır. Biz de çalışmamızda Sezai Karakoç ve Akif Emre'nin depremin inşa edici yönüne dair ortaya koydukları perspektifi tahlil edeceğiz.

Anahtar kelimeler: Depremın Ontolojisi, Depremın Metafiziği, Çağdaş İslam Düşünürleri, Sezai Karakoç, Akif Emre

KIZILIRMAK HAVZASI BARAJLARININ KURAKLIĞA ETKİSİ

Ahmet Buğra CAN^{1*}, Davut YILMAZ¹

¹Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü

**ahmetbugracann@gmail.com*

ÖZET

Kuraklık insan hayatını olumsuz etkileyen faktörlerin başında gelir. Kuraklık direkt veya dolaylı olarak insan hayatında birçok olumsuz etki oluşturur. Yetersiz su sonucu tarım, sanayi, sağlık ve birçok alanda sıkıntı olması muhtemeldir. Su insan yaşamı için vazgeçilmezdir. Bu minvalde suyun varlığının sağlanması insanlık geleceği için önemlidir. Su depolanması ve sonrasında sulama, elektrik üretimi ve içme için kullanılmasında barajlar görev almaktadırlar. Su depolanmasında ise dezavantajlı durum buharlaşmanın olmasıdır. Barajların yapılması depolama hacmini artırmasına rağmen buharlaşma kayıplarını artırmaktadır. Sulama için veya içme-kullanma ihtiyacı mevcut suyun düşmesine yol açmaktadır. Baraj göllerinden meydana gelen buharlaşmanın önlenmesi için suyun buharlaşma yüzeyinin küçültülmesi gerekmektedir. Bu nedenle özellikle yan kollar üzerinde yapılan veya yapılması planlanan barajların hangilerinde su tutulması veya hangilerinin yapılması gerektiği konusunda optimizasyon yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Kızılırmak Nehri, Kuraklık, Buharlaşma, Yağış

EFFECTS OF THE DAMS IN KIZILIRMAK BASIN'S DROUGHT

ABSTRACT

Drought is one of the factors that negatively affect human life. Drought directly or indirectly creates many negative effects on human life. As a result of insufficient water, it is possible that there will be problems in agriculture, industry, health, and many areas. Water is requisite for human life. Ensuring the existence of water is important for the future of humanity. Dams are responsible for storing water and then using it for irrigation, electricity generation and water supply. On the other hand, the disadvantageous situation in water storage is evaporation. Although the construction of dams increases the storage volume, it increases the evaporation losses. The need for irrigation or water supply leads to a decrease in the available water. In order to prevent evaporation from dam lakes, the evaporation surface of the water should be reduced. For this reason, optimization should be made about which dams that are built or planned to be built on the river tributaries, or which ones should be kept water.

Keywords: Kızılırmak River, Drought, Evaporation, Precipitation

KERPIÇ YAPILARDA KORUMA SORUNU OLARAK DEPREM ETKİLERİ

Tuba Nur OLĞUN¹, Müjgan KARATOSUN^{2*}

¹*Fırat Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, 23200, Elazığ/TÜRKİYE*

²*Dokuz Eylül Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, 35160, İzmir/TÜRKİYE*

**mujgan.bahtiyar@deu.edu.tr*

ÖZET

Mimarlık yapı üretmeye yönelik eylemlerle birlikte, üretilmiş olanı korumaya ve gelecek nesillere aktarmaya yönelik çalışmaları da bünyesinde barındırmaktadır. Bu bağlamda mimarlıkta koruma çalışmaları, tarihi yapıları ve dokuları; doğal, sosyal ve kültürel pek çok değeri koruyabilmek adına yapılan etkinliklerle günümüzdeki hâlini almıştır. Bu değerler, aynı zamanda özgün ve doğal yapı malzemelerini de içine almaktadır. Yapı üretme eyleminin başladığı zamandan bugüne kadar en sık kullanılan ve en kolay ulaşılabilen malzemelerin başında kerpiç gelmektedir. Anadolu'nun pek çok yöresinde de sıkça rastlanan kerpiç malzeme ve bu malzemeye uygun yapım teknikleri, özellikle bazı yörelerde yerleşimlerin mimari niteliklerinin temelini oluşturacak kadar yoğun kullanılmıştır. Ancak kerpiç malzemenin kullanımı günümüze ulaşan süreçte giderek azalmıştır. Buna bağlı olarak usta-çırak ilişkisi ile üretim bilgisi nesilden nesile aktarılan bu doğal malzemeyi geleceğe taşıyacak ustalar yetiştirilememiş ve mevcut kerpiç yapıların korunması konusunda da pek çok sorun ortaya çıkmıştır. Bu sorunlardan, yıkıcı etkileriyle öne çıkan deprem, son yıllarda kerpiç yapılar üzerinden en sık tartışılan afetlerin başında gelmektedir. Özellikle Anadolu'da kerpiç mimarının yaygın olduğu yerleşimlerin çoğunda ya da yakın çevrelerinde aktif fay hatlarının bulunması, kerpiç yapılar için deprem etkilerini kaçınılmaz bir koruma sorunu hâline getirmektedir.

Çalışmanın amacı, kerpiç mimari mirasın korunmasının önemini ortaya koymak ve buna engel teşkil eden bir koruma sorunu olarak depremin etkilerini irdelemektir. Bu kapsamda öncelikle koruma kavramı ve depremlerin bu kavramla ilişkisi genel olarak araştırılmış; ardından Anadolu'da kerpiç yapı yoğunluğunun en fazla olduğu yerleşimlerden biri olan Malatya'daki kerpiç yapılardan çeşitli örnekler aktararak depremin bu yapılar üzerindeki etkileri koruma bağlamında değerlendirilmiştir. Çalışmanın yöntemi, ilgili kaynakların incelenmesi ve elde edilen verilerin alan çalışmaları ile birlikte ele alınmasıyla oluşturulmuştur. Çalışma sonucunda kerpiç yapıların depreme karşı dayanımının artırılmasına yönelik çeşitli öneriler getirilmiş ve bu bağlamda kerpiç mimari mirasın korunmasına katkı sağlamak hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kerpiç, Koruma, Deprem, Anadolu, Malatya

Not: Bu çalışma, Temmuz, 2021 tarihinde Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü tarafından kabul edilen “*Malatya Yöresi Kırsal Kerpiç Mimari Mirasın Nitelikleri, Koruma Sorunları ve Öneriler*” başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.

EARTHQUAKE EFFECTS AS A CONSERVATION PROBLEM IN ADOBE BUILDINGS

ABSTRACT

Architecture includes actions aimed at producing buildings, as well as activities aimed at conserving what has been produced and transferring it to future generations. In this context, conservation studies in architecture, historical structures and textures; it has taken its present form with the activities carried out in order to conserve many natural, social and cultural values. These values also include original and natural building materials.

Since the beginning of the building production action, adobe is one of the most frequently used and easily accessible materials. The adobe material, which is frequently encountered in many parts of Anatolia, and the construction techniques suitable for this material, were used intensely, especially in some regions, to form the basis of the architectural qualities of the settlements. However, the use of adobe material has gradually decreased in the process that has reached the present day. Accordingly,

masters who would carry this natural material, whose production knowledge was transferred from generation to generation with the master-apprentice relationship, could not be trained, and many problems arose in the preservation of existing adobe structures. Out of these problems, the earthquake, which stands out with its devastating effects, is one of the most frequently discussed disasters over adobe structures in recent years. Especially in Anatolia, the presence of active fault lines in most of the settlements where adobe architecture is common or in their immediate surroundings makes earthquake effects an inevitable protection problem for adobe structures.

The aim of the study is to reveal the importance of the conservation of the adobe architectural heritage and to examine the effects of the earthquake as an obstacle to this. In this context, first of all, the concept of conservation and the relationship between earthquakes and this concept were investigated in general; then, various examples of adobe structures in Malatya, one of the settlements with the highest density of adobe buildings in Anatolia, were transferred and the effects of the earthquake on these structures were evaluated in the context of conservation. The method of the study was formed by examining the relevant sources and considering the obtained data together with field studies. As a result of the study, various suggestions were made to increase the earthquake resistance of adobe structures and in this context, it was aimed to contribute to the conservation of the adobe architectural heritage.

Keywords: Adobe, Conservation, Earthquake, Anatolia, Malatya

Note: This study was produced from the PhD thesis titled “*The Characteristics Of The Rural Earthen Architectural Heritage Of Malatya Region, Conservation Problems and Suggestions*” accepted by Dokuz Eylul University The Graduate School of Natural and Applied Science in July, 2021.

TR63 BÖLGESİNDEKİ ENFORMEL EMEK PİYASASINDA GÜVENCESİZ İSTİHDAM VE DEPREMİN OLASI OLUMSUZ YANSIMALARI

Ayşe Nur ÇİFTÇİ*

¹Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri ABD, Edirne/TÜRKİYE

*draysenurciftci@gmail.com

ÖZET

Türkiye’de pandemi boyunca kayıtlı istihdam artarken kayıt dışı istihdam azaldı. Vergi erteleme, işten çıkartma yasağı, kısa çalışma ödeneği verilmesi gibi ekonomik destekler, formal sektörde istihdam güvencesi sağladı. Buna karşılık enformel sektörde kayıt dışı çalışanlar arasında işsizlik, pandeminin başlangıcından itibaren yaygınlaşmıştır. Üstelik işsizlik yapışkan hale gelerek, pandemi krizi sonrasında da istihdam edilmeyi engelledi. Pandemi kriz deneyimine kırılğan giren TR63 bölgesinde kayıt dışı istihdam ağırlığı, Türkiye ortalamasının üstündedir. Bu çalışmada da enformel sektör çalışanlarına depremin olumsuz yansımaları tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Politika, Çalışma Ekonomisi, Enformel Emek Piyasası, Deprem

INSECURE EMPLOYMENT IN INFORMAL LABOR MARKET IN TR64 REGION AND POSSIBLE NEGATIVE REFLECTIONS OF EARTHQUAKE

ABSTRACT

During the pandemic crisis, formal employment increased while informal employment decreased in Turkey. Many economic supports in Turkey such as tax deferral, dismissal ban, short-time working allowance provided employment security in the formal sector. On the other hand, unemployment has been widespread among unregistered workers in the informal sector since the beginning of the crisis. Moreover, unemployment has become sticky, hindering employment even after the pandemic crisis. The rate of unregistered employment in the TR63 region, which is vulnerable to the pandemic crisis experience, is higher than the average rate of Turkey. In this study, the negative reflections of the earthquake on the informal sector workers are discussed.

Keywords: Social Politics, Labor Economics, Informel Labor Market, Earthquake

DEPREM SONRASI SOSYAL MEDYA KULLANIMININ İKİNCİL TRAVMA VE ONTOLOJİK İYİ OLUŞLA İLİŞKİSİ

Çiğdem ŞEN TEPE^{1*}, Gülgün DURAT¹

¹Sakarya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, 54100, Sakarya/TÜRKİYE

*cigdemsen@sakarya.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma 6 Şubat 2023 tarihinde merkez üstü Kahramanmaraş olan iki büyük depremin arkasından sosyal medyada maruz kalınan travmatik haberlerin etkilerinin bireylerin ontolojik iyi oluşları (yaşam projeleri) üzerindeki ilişkisini incelemek amacıyla yapıldı. Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipte planlanan araştırmanın örneklemini, 6-10 Mart tarihleri arasında sosyal medya hesapları aracılığı ile ulaşılan 290 kişi oluşturdu. Çalışmada sosyo-demografik bilgileri içeren kişisel bilgi formu, Sosyal Medya Kullanıcıları İçin İkincil Travmatik Stres Ölçeği (SM-İTSÖ) ve Ontolojik İyi Oluş Ölçeği (OİÖ) kullanıldı. Katılımcıların yaş ortalaması 27.85 ± 9.55 , %78,3'ü kadın, %65,2'si bekar. En çok kullanılan sosyal medya hesabı ise %25,6 oranında Instagram, %24,8 ise WhatsApp'tır. Katılımcıların %92,4'ü sosyal medyadaki deprem haberlerinden etkilendiğini belirtmiştir. Sosyal Medya Kullanıcıları İçin İkincil Travmatik Stres Ölçeği ve Ontolojik iyi oluş ölçeği ve pişmanlık, aktivite, umut ve pişmanlık boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmadı. Yaş ile OİÖ pozitif yönlü ve pişmanlık alt boyutuyla ise negatif yönlü çok zayıf ilişki olduğu bulundu. Anlamsızlık alt boyutu ile sosyal medyadaki haberlerden etkilenme durumu arasında anlamlı farklılık olduğu bulundu ($p < 0.05$). Ayrıca cinsiyet değişkeni ile ikincil travma stresi arasında anlamlı farklılık olmadığı, Ontolojik iyi oluş ve alt boyutları arasında anlamlı farklılık olduğu bulundu.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Sosyal Medya, İkincil Travma, Ontolojik İyi-oluş, Yaşam Projesi

THE RELATIONSHIP OF POST-EARTHQUAKE SOCIAL MEDIA USE TO SECONDARY TRAUMA AND ONTOLOGICAL WELL-BEING

ABSTRACT

This study was carried out to examine the relationship between the effects of traumatic news on social media on the ontological well-being (life projects) of individuals after two significant earthquakes in Kahramanmaraş on February 6, 2023. The research sample, which was planned as a descriptive and relationship-seeking type, consisted of 290 people reached through social media accounts between 6-10 March. The study used a personal information form containing socio-demographic information, the Secondary Traumatic Stress Scale (STSS-SM) for Social Media Users, and Ontological Well-Being Scale (OWBS). The mean age of the participants was 27.85 ± 9.55 ; 78.3% were female, and 65.2% were single. The most used social media account is Instagram, with 25.6%, and WhatsApp, with 24.8%. 92.4% of the participants stated that they were affected by the earthquake news on social media. There was no statistically significant relationship between the secondary trauma scale due to social media use, the Ontological well-being scale, and the dimensions of regret, activity, hope, and regret. It was found that there was a very weak correlation between age and AIS and a negative correlation with the regret sub-dimension. It was found that there was a significant difference between the meaninglessness sub-dimension and the state of being affected by the news on social media ($p < 0.05$). In addition, it was found that there was no significant difference between the gender variable and secondary traumatic stress, and there was a significant difference between ontological well-being and its sub-dimensions.

Keywords: Earthquake, Social Media, Secondary Trauma, Ontological Well-being, Life Project

DOĞAL AFETLER SONRASI ELEKTRİK ENERJİ ÜRETİM-TÜKETİM ANALİZİ VE DEVAMLILIĞIN SAĞLANMASI

Mehmet ÇEÇEN^{1*}

¹*Selçuk Üniversitesi, İlgın Meslek Yüksekokulu, Elektrik ve Enerji Bölümü, 42600, Konya/TÜRKİYE*

**mehmet.cecen@selcuk.edu.tr*

ÖZET

Bu çalışma ile, Türkiye elektrik enerjisi kurulu gücü, kaynaklara göre dağılımı verilmiştir. Kurulu gücün ve kaynakların elektrik enerjisi üretiminde meydana gelen yıllara göre değişime değinilmiştir. Deprem gibi büyük ve yıkıcı doğal afetler sonrasında haberleşme, sağlık, koordinasyon vb. birçok kritik işlevin yerine getirilebilmesi için güç sistemlerinin aktif olarak görevine devam etmesinin gerekmektedir. Bu devamlılığı sağlamanın en uygun yollarından biri tüketim noktalarında üretim, yani dağıtık üretim sistemleridir. Dağıtık üretim sistemleri içerisinde ise küçük, modüler ve yaygın olarak uygulanabilen güneş enerjisi sistemleridir. Güneş enerjisi sistemlerinin bu gibi doğal afetlerde etkili bir üretim şekli olduğu ortaya çıktığı için yaygınlaşması ile ilgili değerlendirmelere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Doğal Afet, Elektrik Üretimi-Tüketimi, Yenilenebilir Enerji, Güneş Enerjisi

ELECTRICITY ENERGY GENERATION-CONSUMPTION ANALYSIS AND ENSURING CONTINUITY AFTER NATURAL DISASTERS

ABSTRACT

In this study, Turkey's electrical energy installed power and its distribution according to resources are given. The change in installed power and resources in electrical energy production according to years has been mentioned. In order to carry out many critical functions such as communication, health and coordination after major and destructive natural disasters such as earthquakes, power systems must continue to function actively. One of the most suitable ways to ensure this continuity is production at consumption points, that is, distributed generation systems. Small, modular and widely applicable in distributed generation systems are solar energy systems. Since it has emerged that solar energy systems are an effective mode of production in such natural disasters, evaluations about the widespread use are given.

Keywords: Natural Disaster, Electric Energy Generation-Consumption, Renewable Energy, Solar Energy

DEPREMLERİN YERALTI BOŞLUKLARINA, ULAŞIM TÜNELLERİNE VERDİĞİ ZARARLAR VE ALINABİLECEK ÖNLEMLER, ÖRNEK BİR ÇALIŞMA ERKENEK VE AŞIK MAHSUNİ ŞERİF TÜNELİ

Gökhan KÜLEKÇİ^{1*} Alaaddin VURAL¹

¹*Gümüşhane Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Maden Mühendisliği Bölümü, 29100, Gümüşhane/TÜRKİYE*

**gokhankulekci@gmail.com*

ÖZET

Depremler sonrası yeraltı boşluk ve tünelleri depremlerden en az etkilenen yapılardır. Yer altında oluşan depremlerin oluşturduğu hareket ve yer değiştirme yer üzerine göre yarı yarıyadır. Teorik çalışmalar ve izleme sonuçları, yüzey ivmesinin genellikle derinliklerdeki ivmenin iki katı veya iki katından fazla olduğunu göstermektedir. Özellikle dağlık bölgelerde ulaşımın sağlanması yüz yıllar boyunca tüneller ile yapılmıştır. Giriş ve çıkışı olan çeşitli uzunluklardaki yeraltı yapılarına tünel denilmektedir. Tünellerin zamana ve afetlere karşı direnç ve durabilitesi yapım aşamasındaki ön etüt ve jeolojik yapı ile ilgilidir. Bu çalışmada Türkiye/ Kahramanmaraş ilinde meydana gelen iki büyük deprem sonrası karayolu üzerinde bulunan tünellerde meydana gelen çökmeler değerlendirilmiştir. Yapılan çalışma ile deprem sonrası ulaşımın hayati önem taşıdığı durumlarda ulaşımın aksamaması için tünellerde kullanılan püskürtme beton ve betonda lif kullanımı gibi yapılacak sağlamlaştırma önerileri belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Yeraltı Boşlukları, Tünel, Fay Hattı, Jeolojik Yapı

DAMAGES CAUSED BY EARTHQUAKES TO UNDERGROUND SPACES, TRANSPORTATION TUNNELS AND MEASURES TO BE TAKEN, A SAMPLE STUDY ERKENEK AND AŞIK MAHSUNİ ŞERİF TUNNEL

ABSTRACT

After earthquakes, underground cavities and tunnels are the structures that are least affected by earthquakes. The movement and displacement caused by earthquakes occurring underground is half of that above ground level. Theoretical studies and monitoring results show that the surface acceleration is usually twice or more than the acceleration at depths. Especially in mountainous regions, transportation has been made with tunnels for hundreds of years. Underground structures of various lengths with entrances and exits are called tunnels. The durability and durability of the tunnels against time and disasters are related to the preliminary survey and geological structure under construction. In this study, collapses in the tunnels on the highway after two major earthquakes in Turkey / Kahramanmaraş will be evaluated. With the study, suggestions for consolidation of tunnels will be presented in order not to interrupt transportation in cases where transportation is of vital importance after the earthquake.

Keywords: Earthquake, Underground Voids, Tunnel, Fault Line, Geological Structure

SÜREYYABEY BARAJI DOLUSAVAK KAZI ŞEVLERİNDE YAŞANAN ZEMİN HAREKETLERİNİN ANALİZİ

Davut YILMAZ^{1*}

¹*Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Ankara/TÜRKİYE*

**yilmazdavut1967@gmail.com*

ÖZET

Çekerek Çayı üzerinde inşa edilen Süreyyabey Barajının dolusavak kazılarında heyelanlar oluşmuştur. Bu heyelanlar üzerine kazı şevlerinin stabilitesinin nasıl sağlanması gerektiği hususunda çalışmalar yapılmış ve kazıların öngörülmesi anrajlarla desteklenmesi yerine yatırılarak stabilitesinin artırılması kararı alınmıştır. Kazılar tamamlandıktan bir süre sonra dolusavak boşaltım kanalının derivasyon tüneli çıkışına yakın bölgesinde zemin hareketleri gözlenmiştir. Kazıların öngörülmesi anrajla desteklenmesi gerektiğini savunanlar bu hareketlerin yeni bir heyelan olduğunu savunmuşlardır. Yapılan çalışmalar söz konusu hareketin bir heyelan olmadığını, derivasyon tüneli açımı sırasında yaşanan zemin boşalmaları sonucu oluşan boşluğun çökmesi neticesinde meydana geldiğini ortaya koymuştur. Bu bildiride kazıdan sonra oluşan zemin hareketlerinin neden bir heyelan olmadığı alınan hassas topografik haritalardan çıkarılan enkesitler üzerinden gösterilecektir. Bunun yanında söz konusu zemin hareketlerinden sonra stabilitenin sağlanması için alınan tedbirler açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Süreyyabey Barajı, Heyelan, Şev Stabilitesi, Şev Hareketleri

ANALYSIS OF GROUND MOVEMENTS IN SÜREYYABEY DAM SPILLWAY EXCAVATION SLOPES

ABSTRACT

Landslides occurred in the excavations of the Süreyyabey Dam, which was built on the Çekerek Stream. Studies were carried out on how to ensure the stability of the excavation slopes. It was decided to increase the stability of the excavations by flattening the slopes by performing extra excavations instead of supporting them with prestressed anchors. Sometime after the excavations were completed, ground movements were observed in the area of the spillway discharge channel close to the exit of the diversion tunnel. Those who defended that the excavations should be supported with prestressed anchors have argued that these movements were indicating a new landslide. Studies have shown that the said movement is not a landslide but occurred as a result of the collapse of the cavity formed as a result of over-excavations experienced during the diversion tunnel opening. In this paper, why the ground movements after the excavation is not a landslide is shown through the cross-sections taken from the sensitive topographic maps. In addition, the measures taken to ensure stability after the mentioned ground movements is explained.

Key Words: Süreyyabey Dam, Landslide, Slope Sstability, Slope Movements

DEPREM STRESİYLE BAŞ ETME STRATEJİLERİ VE UYKU KALİTESİNİN İNCELENMESİ

Çiğdem ŞEN TEPE^{1*}, Tuba DAĞ¹, Gülgün DURAT¹

¹Sakarya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, 54100, Sakarya/TÜRKİYE

*cigdemsen@sakarya.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma ülkemizde yaşanan merkez üstü Kahramanmaraş olan 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan depremlerden sonra deprem bölgesine uzak olan ancak her an deprem yaşama riski bulunan Marmara bölgesinde yaşayan bireylerin deprem stresiyle baş etmesinde kullandığı stratejileri ve uyku kalitelerini incelemek amacıyla yapıldı. Tanımlayıcı tipte planlanan araştırmanın örneklemini çalışmaya katılmayı kabul eden 18-58 yaş aralığındaki 118 birey oluşturdu. Araştırma verileri Google form üzerinden oluşturulan anket aracılığı ile online olarak toplandı. Veriler, sosyo-demografik bilgilerin yer aldığı Kişisel Bilgi Formu, Deprem Stresi ile Baş Etme Stratejileri Ölçeği ve Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi (PUKİ) kullanılarak toplandı. Veriler, bilgisayar ortamında IBM SPSS Statistics 20 programına aktarılarak analiz edildi. Araştırmaya katılanların çoğunluğunu kadınlar (%65,3) oluşturdu. Cinsiyet ve “Deprem Stresi ile Baş Etme Stratejileri Ölçeği”nin sosyal destek arama alt boyutu arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu bulundu. Çalışmaya katılan bireylerin büyük bir çoğunluğunun (%82,2) ise uyku kalitesi kötü durumda olduğu belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Baş Eme, Deprem, PUKİ, Stres, Uyku

STRATEGIES FOR COPING WITH EARTHQUAKE STRESS AND INVESTIGATION OF SLEEP QUALITY

ABSTRACT

This study was carried out in order to examine the strategies and sleep quality of individuals living in the Marmara region, which is far from the earthquake region but has the risk of experiencing an earthquake at any time, in coping with earthquake stress after the earthquakes on February 6, 2023, which is the upper center of Kahramanmaraş in our country. The sample of the planned descriptive study consisted of 118 individuals between the ages of 18-58 who agreed to participate in the study. The research data were collected online through a questionnaire created on Google Forms. Data were collected using the Personal Information Form with socio-demographic information, the Strategies for Coping with Earthquake Stress Scale, and the Pittsburgh Sleep Quality Index (PUKI). Data were analyzed by transferring to IBM SPSS Statistics 20 program in the computer environment. The majority of the participants in the study were women (65.3%). A statistically significant difference was found between gender and the social support-seeking sub-dimension of the “Strategies for Coping with Earthquake Stress Scale”. It was determined that most individuals participating in the study (82.2%) had poor sleep quality.

Keywords: Coping, Earthquake, PUKI, Stress, Sleep

DEPREM SONRASI PSİKOLOJİK İLK YARDIM: NE SÖYLEMELİ? NE YAPMALI? NASIL DAVRANMALI?

Zekeriya ÇAM^{1*}

¹Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, 49250, Muş/TÜRKİYE

*z.cam@alparslan.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, depremler özelinde yaşanan doğal afetler karşısında afetten etkilenen kişiler için sağlanacak psikolojik ilk yardım süreçlerinin nasıl olması ve neleri içermesi gerektiğini açıklamaktır. Bu temel amaçtan hareketle bu araştırma kapsamında öncelikle ABD'de yaşanan 9/11 saldırılarından sonra daha çok gündeme gelen ve yaşanan afet olaylarının ardından afetzedeler için sunulması önem taşıyan psikolojik ilk yardım süreçleri hakkında bilgiler sıralanmıştır. Genel olarak psikolojik ilk yardımın odağında afetten etkilenen kişilerin temel fiziksel ihtiyaçlarının karşılanması yer almaktadır. Afet bölgelerinde sunulacak psikolojik ilk yardımlarda amaç; bireylerde afet sonrası gözlenmesi muhtemel olan travma sonrası stres tepkileri konusunda onlara yol göstermek, hayatın olağan akışına dönmeleri noktasında mağdurlara rehberlik etmek ve afet sonrası gözlenen stres tepkilerinin uzun dönemde oluşturacağı muhtemel olumsuz etkileri konusunda mağdurları bilgilendirmektir. Bu çalışma kapsamında bahsedilen tüm süreçlere ilişkin açıklamalara yer verilmiş ve olası bir afet durumunda psikolojik ilk yardım süreçlerinin nasıl olması ve neleri içermesi gerektiği konusu açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Doğal Afet, İlk Yardım, Stres

AFET SONRASI PSİKOLOJİK BELİRTİLER: SAHADA BİZİ NE BEKLİYOR?

Zekeriya ÇAM^{1*}

¹Muş Alparslan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, 49250, Muş/TÜRKİYE

*z.cam@alparslan.edu.tr

ÖZET

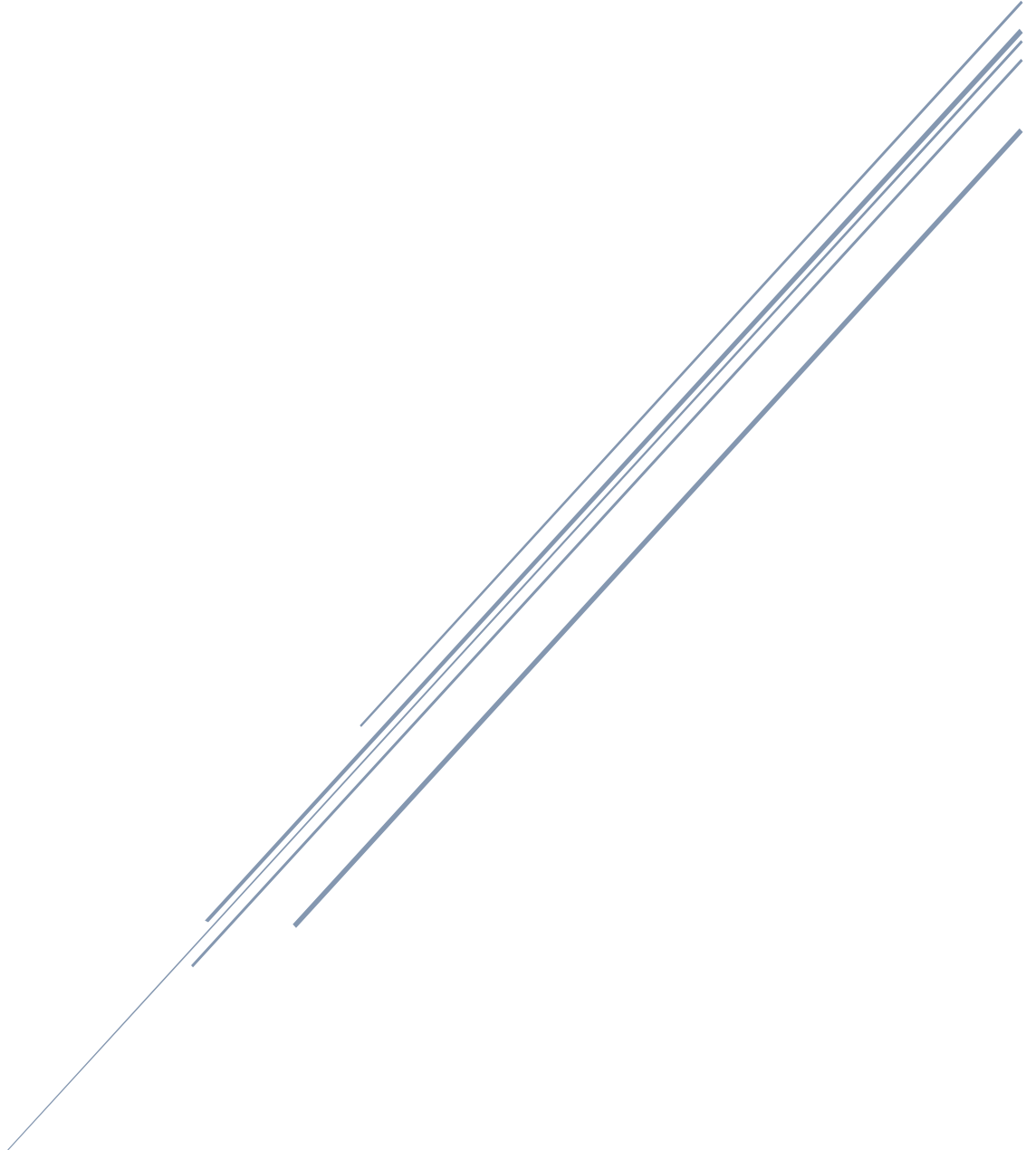
Travmatik olaylar ve afetler insan yaşamında olumsuz etkiler bırakan ve kimi zaman yıkıcı bir nitelik taşıyan durumlardır. Travmatik olay ve deneyimlerin bireylerde üç tür etkisi gözlenebilmektedir. Bu etkiler; travmatik olayın yıkıcı etkisinin bireyde kalıcı olması, bireylerde gözlenen yıkıcı etkilerin alınacak olan psikolojik destek süreçleri ile zaman içinde azalması veya iyileşmesi ve son olarak yaşanan travmanın ardından kişinin yaşamının travma öncesi durumundan daha iyi bir noktaya gelmesi olarak ifade edilmektedir. Sıralanan bu etkilerden sonuncusu olan travma sonrası büyüme olarak adlandırılmakta ve toplumun çok az bir kısmında gözlenmekteyken travma sonrası stres bozukluğunun gözlenme oranı ise toplum genelinde daha yaygındır. Bu araştırmanın amacı deprem, yangın, sel ve çığ gibi afet sonrası bireylerde gözlenmesi muhtemel psikolojik belirtileri incelemek ve bu belirtilere yönelik müdahalelerde dikkat edilmesi gereken noktalara dikkat çekmektir. Bu kapsamda ilgili alanyazın incelenerek konuya ilişkin kuramsal, ampirik ve deneysel araştırma birikimi bir araya getirilerek bir analiz yapılmış ve öneriler sıralanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Travma, Psikolojik Destek

BOOK OF ABSTRACTS

INTERNATIONAL EARTHQUAKE SYMPOSIUM

24-25 March 2023

Muş Alparslan University
Muş/Turkiye